

časOSpis

Skupnost
občin
Slovenije

Instrument za
povezovanje Evrope

Lokalna in regionalna demokracija v
Sloveniji - drugi monitoring Sveta Evrope

ISSN 1581 - 8500 december 2011, št. 85 brezplačen izvod

Uvodnik

Že zdavnaj so dognali, da je politika preveč resen posel, da bi ga lahko zaupali politikom. Človek - vizionar. Hitro, hitro! Po volitvah: vlada takoj! Spremenili bomo zakone, ustavo, vesoljni svet. Samo, da bo hitreje. Že naslednji dan potrebujemo novo vlado. Vlak bo odpeljal, mi pa smo še na postaji. Volitve so za nami. Vlak je očitno še vedno na postaji, saj ne ve, kam naj pelje. Prej zaripli obrazi so zdaj smrtno resni, razmišljajoči, filozofsko stični. Pogovarjajo se. Igrajo šah. Kdo bo koga, kdo je s kom, kdo bo videti modrejši. Naj se Janez in Zoran zmenita, pravijo eni. Z njimi ne gremo, ker so komunajzarji - drugi. S temi v trenirkah nikoli - tretji. Vsi bodo podprli dobre programe, le zmeniti se ne morejo, kaj je za koga dobro. Nek poslanec je ugotovil, da je njegova stranka izmed dveh opcij, pozicija in opozicija, bližje tretji. Bojim se, da je najbližje resnici. Tik pred volitvami smo SOS in ZOS organizirali predstavitev strankarskih programov na temo lokalne samouprave, razvoja občin, prihodnosti. Popolno enoumje. SVLR mora ostati! Pokrajine potrebujemo kot kruh. Državni svet naj postane svet občin. Zmanjšali bomo število občin. Toda brez nasilja. S pozitivno motivacijo, torticami in mlekom, da bi le sami spoznali, da je manj bolje kot več. Resda skoraj nihče nima vsega tega zapisanega v programu, toda zanesljivo tako mislijo. Tako smo slišali, si zapisali in si zapomnili. V teh prvih povolilnih pogovorih občin še nihče ni omenil. Saj jih tudi v predvolilnih soočenjih ni. Pa smo jim na omenjenem pogovoru povedali, da pričakujemo, da se bodo resno pogovarjali z nami. Prikimavali so. Čakamo!

Leo Kremžar, predsednik SOS

ČaSOSpis izdaja: Skupnost občin Slovenije.

ČaSOSpis izhaja na dva meseca in ga brezplačno prejemajo občine, državne institucije, mediji.

Odgovorna urednica:
Jasmina Vidmar

Grafično oblikovanje in prelom:
ZADRGa, komunikacijska agencija

Tisk:
Mladinska knjiga trgovina, d.o.o.

Fotografije:
Jasmina Vidmar

ISSN 1581-8500
Naklada: 1100 izvodov

Naslov uredništva:
Skupnost občin Slovenije
Partizanska 1, 2000 Maribor

Telefon:
02 234 15 00

Faks:
02 234 15 03

Splet:
www.skupnostobcin.si

E-mail:
info@skupnostobcin.si

Najdete nas tudi na:
facebook **twitter**

7 Sodelovanje občanov pri sprejemanju občinskega proračuna

15 Problematika sprejemanja nove generacije prostorskih aktov občin

24 Analiza potrdila trditve SOS - zemljiškoknjižni predlogi predragi!

32 Za več znanja v občinah

43 Dobrovnik - občina zelenih naravnih energij

4	Instrument za povezovanje Evrope	29	Komisija za občinsko redarsko službo o e-izvršbah, ZORedu ter informacijski pooblaščenki
7	Sodelovanje občanov pri sprejemanju občinskega proračuna	29	Prvi sestanek Delovne skupine za črpanje EU sredstev
10	Lokalna in regionalna demokracija v Sloveniji - drugi monitoring Sveta Evrope	30	Komisija za e-poslovanje
13	Oblikovanje cen storitev	31	Konstitutivna seja komisije za mladinsko politiko
15	Problematika sprejemanja nove generacije prostorskih aktov občin	32	Za več znanja v občinah
16	Ali gre pri ravnanju z odpadno embalažo za sistemsko napako?	33	Novopridružene občine članice
17	2. seja predsedstva SOS	35	Komisija odbora regij za naravne vire
18	3. seja predsedstva SOS	36	Sestanek komisije CIVEX
19	Ali se nam obeta Neapelj?	36	Sestanek komisije ENVE
20	Na ministrstvu o cenah komunalnih storitev	37	Sestanek komisije COTER
21	Sooblikovanje meril za ocenjevanje vlog	38	Sestanek komisije EDUC
22	Kupovanje časa za spremembe - zgoditi bi se morale (že) v zadnjih dveh letih	39	NALAS - izzivi ureditve neformalnih naselij
23	Izvajalci pomoči na domu si želijo enotne ureditve	39	Projekt o dolžniškem financiranju občin v jugovzhodni Evropi zaključen
24	Analiza potrdila trditve SOS - zemljiškoknjižni predlogi predragi!	40	Delovno srečanje SOS s hrvaškimi kolegi
25	Posvet Mladim prijazna občina podal konkretne usmeritve občinam	40	Konferenca pri projektu MEDEEA
26	Na MŠŠ o bodočem (so)delovanju	41	Izdaja komunalnih obveznic - dobre prakse iz Reke in Opatije
27	Komisija prepovedala odplačne storitve - (tudi) občinam	44	Dobrovnik - občina zelenih naravnih energij
28	Komisija o informacijah (ne)javnega značaja	45	Povezani za prihodnost
		46	Akcija odstranjevanja ambrozije

Instrument za povezovanje Evrope

IVAN ŽAGAR IN MONIKA KIRBIŠ ROJS*

*Dr. Ivan Žagar je župan občine Slovenska Bistrica, vodja slovenske delegacije pri Odboru regij in sodelavec Fakultete za energetiko Univerze v Mariboru, v mandatu 2004-2008 pa je bil minister za lokalno samoupravo in regionalno politiko. Mag. Monika Kirbiš Rojs je vodja Službe za razvojne projekte in investicije – projektne pisarne na Mestni občini Maribor, pred tem je bila direktorica Urada za kohezijsko politiko pri SVLR.

UVOD

Junija 2011 je Evropska komisija sprejela sveženj zakonodajnih predlogov o večletnem finančnem okviru, ki predstavlja temelje za financiranje Evropske unije za obdobje 2014-2020. Predlagani proračun EU je zasnovan za podporo strategiji trajnostne rasti Evropa 2020, medtem ko so ukrepi med drugim usmerjeni na prednostna področja, kot so vseevropska infrastruktura, raziskave in inovacije ter energetska učinkovitost.

V kontekstu trenutne gospodarske in finančne krize se javni proračuni soočajo z zahtevno fiskalno konsolidacijo, medtem ko so znotraj držav članic javno in zasebno porabo za vlaganja v infrastrukturo zamrznili ali z njo odlašajo. Poleg tega predstavljajo resne ovire za izvajanje infrastrukturnih projektov, ki bi lahko prispevali k rasti EU in ustvarjanju novih delovnih mest, tudi birokracija in regulacijski ukrepi.

Izkušnje kažejo tudi, da veliko držav članic ni sposobnih samostojno razviti kompleksnih čezmejnih infrastrukturnih projektov na področju prometa ali pa imajo težave pri njihovem oblikovanju in izvajanju. Medtem ko države članice pri načrtovanju in financiranju infrastrukture dajejo prednost projektom nacionalnega pomena, je to v nasprotju s potrebami po

razvoju čezmejnih projektov, ki državljanom EU nudijo dodano vrednost.

Zaradi tega je Evropska komisija pripravila predlog novega »Instrumenta za povezovanje Evrope (Connecting Europe Facility – v nadaljevanju CEF)«, ki ga želimo v tem prispevku tudi natančneje predstaviti. Predlog CEF je v tem trenutku v obravnavi na pristojnih institucijah EU, v končni fazi pa ga morata potrditi Evropski parlament in Svet. Celotno besedilo predloga je dostopno na naslednji spletni strani: http://ec.europa.eu/budget/reform/documents/com2011_0665_en.pdf.

POTREBNA VLAGANJA V INFRASTRUKTURO NA KLJUČNIH PODROČJIH

Glede na predhodne ocene so v Evropi potrebna precej večja vlaganja v infrastrukturo na področju prometa, energije in informacijskih tehnologij, kot si jih z razpoložljivimi viri sploh lahko privoščimo. Na področju energije so potrebna vlaganja v višini približno enega bilijona evrov do leta 2020, od katerega bo 100 milijard evrov potrebnih za javne ukrepe, da bi spodbudili potrebna vlaganja.

V transportnem sektorju zahteva jedrno omrežje EU s koridorji za tovorni in potniški promet investicije, ki presegajo 1,5 bilijona evrov za obdobje 2010-2030. Od tega bo 500 milijard evrov potrebnih do leta 2020, od katerih se bo 250 milijard evrov porabilo za dokončanje manjkajočih povezav in odstranitev ozkih grl v jedrnem omrežju.

Nazadnje, kar zadeva telekomunikacijska omrežja, je glavna prioriteta odstranitev digitalnih ozkih grl, ki preprečujejo dokončanje Enotnega digitalnega trga in uvedbo digitalnih javnih storitev. Za dokončanje navedenega so potrebna vlaganja

nja v višini približno 270 milijard evrov, od katerih bo zasebni sektor lahko prispeval le 50 milijard evrov.

VSEBINA INSTRUMENTA CEF

Da bi torej lahko pospešila razvoj vseevropske infrastrukture, se je Komisija kot rečeno odločila predlagati ustanovitve centralno upravljalnega mehanizma financiranja - CEF. Sklad CEF bo namenjen financiranju projektov na področju prometa, energije in informacijsko-komunikacijske tehnologije. Ti projekti naj bi predstavljali prioritete, ki upoštevajo

predvsem skupni interes EU in so skladne s pametnimi, integracijskimi in trajnostnimi cilji strategije Evropa 2020.

Cilj CEF je nadaljevanje obstoječih projektov in razvoj novih vseevropskih infrastrukturnih projektov. To naj bi znatno povečalo učinek financiranja EU tako, da bo privabilo javne in zasebne investitorje ter olajšalo pravočasno zaključevanje projektov, ki jih sofinancira EU. V okviru CEF bo na razpolago 50 milijard evrov, pri čemer bo 10 milijard evrov prenesenih iz Kohezijskega sklada, kar med drugim prikazuje tudi spodnja tabela.

CEF	40 milijard evrov
Energetika	9,1 milijarde evrov
Promet	21,7 milijard evrov
Telekomunikacije/digitalna omrežja	9,2 milijarde evrov
Znesek za prometno infrastrukturo iz Kohezijskega sklada	10 milijard evrov
Skupaj	50 milijard evrov

CEF bo povečal možnosti za uporabo inovativnih orodij za financiranje večjih naložb, kot se lahko doseže samo z javnim financiranjem. CEF predvideva uporabo projekta EU obveznic in drugih finančnih instrumentov, ki ponujajo alternativo tradicionalnemu financiranju z nepovratnimi sredstvi. Predlagana uredba CEF v trenutnem besedilu obravnava predvsem: uskladitev kazalnikov o ciljih strategije Evropa 2020; prilagodljivost dodelitve proračunskih sredstev; centralizirano upravljanje za vsa tri področja, po možnosti z izvajanjem preko izvajalske agencije; skupne finančne instrumente; skupna merila za dodelitev finančnih sredstev; skupne pogoje za finančno pomoč in oblikovanje skupnih letnih delovnih programov in skupnega odbora.

V prilogah uredbe CEF so navedeni projekti po posameznih infrastrukturnih področjih, torej za področje prometa, energije ter informacijsko-komunikacijske tehnologije.

Z vidika vsebine bo CEF podporni instrument v okviru strategije Evropa 2020. Predvideno je, da bo usklajen z drugimi intervencijami iz proračuna EU, kot so kohezijski in strukturni skladi ter program »Obzorje 2020«. Skupni strateški okvir kohezijske politike in pogodbe o sodelovanju z državami članicami bodo natančno usklajene s političnimi okviri na področju prometa, energije in telekomunikacij.

Pred njegovo potrditvijo pa je seveda treba razčistiti še mnogo dilem ter odgovoriti na številna vprašanja v zvezi z upravljanjem in izvajanjem v okviru tega novega instrumenta ter navezavi na kohezijsko politiko, kot na primer:

- Kako bodo potekali izbor, upravljanje in ocenjevanje projektov, ki bodo financirani na podlagi predlogov CEF, da bosta v celoti upoštevani načeli subsidiarnosti in sorazmernosti?
- Kakšna bo pri odločanju znotraj držav članic vloga regionalnih in lokalnih

oblasti, kar zadeva seznam projektov CEF za potencialno financiranje?

- Kako bo izvajalska agencija Evropske komisije izvajala CEF kot organ upravljanja in kakšen položaj bodo druge javne oblasti imele pri ocenjevanju različnih predlaganih projektov?
- Kako je mogoče zagotoviti skladno združljivost projektov, ki jih financirajo strukturni in kohezijski skladi ter tistih, ki jih financira CEF? Kakšen je pričakovan učinek CEF na manjše projekte?
- Kako učinkovito bo usklajevanje in združljivost uredb, ki se nanašajo na strukturne sklade, zlasti ko gre za pripravo Skupnega strateškega okvira in pogodb o sodelovanju, pa tudi ko gre za merila upravičenosti in morebitno prekrivanje financiranih projektov?
- Kako bo CEF vplival na teritorialno načrtovanje in na regionalne in lokalne razvojne strategije? Kako se lahko

regionalne in lokalne oblasti najbolj pripravijo na predložitev dovolj dobro pripravljenih projektov, ki jih bo financiral CEF?

- In na številna druga vprašanja.

V naslednjih izdajah časopisa, ki je pred vami, vas bomo kot poročevalci o predlogu uredbe o vzpostavitvi instrumenta za povezovanje Evrope pri Odboru regij podrobneje seznanili s potekom nadaljnjih razprav na ravni EU in sprejemanja omenjenega dokumenta. V primeru kakršnihkoli vprašanj, dilem ali predlogov nam prosimo pišite na naslov: ivan.zagar@slov-bistrica.si in monika.kirbis@maribor.si.

Da bi torej lahko pospešila razvoj vseevropske infrastrukture, se je Komisija odločila predlagati ustanovitev centralno upravljalnega mehanizma financiranja - CEF. Sklad CEF bo namenjen financiranju projektov na področju prometa, energije in informacijsko-komunikacijske tehnologije.

Sodelovanje občanov pri pripravi in spejemanju občinskega proračuna

NEŽA VODUŠEK

SEKRETARKA V SLUŽBI VLADE RS ZA LOKALNO SAMOUPRAVO IN REGIONALNO POLITIKO

Zakonodaja in izkušnje držav Sveta Evrope

1. UVOD

Problemato Soočanja z nizko stopnjo demokratične udeležbe v javnem življenju na lokalni in regionalni ravni so ministri, pristojni za lokalno in regionalno samoupravo, določili kot drugi najpomembnejši izziv na področju lokalne in regionalne demokracije. Za odpravo tega problema je Evropski odbor za lokalno in regionalno demokracijo Sveta Evrope (European Committee on Local and Regional Democracy – CDLR) v svojem programu za obdobje 2010-2013 določil številne aktivnosti, med drugim izvedbo delavnice o participativnem proračunu in pripravo Poročila o vlogi centralnih oblasti glede sodelovanja občanov pri pripravi proračuna na lokalni ravni. Za poročevalko k tej točki sem bila določena Neža Vodušek, sekretarka v Službi Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko.

Delavnica je potekala 10. maja 2011 v Strasbourgu na skupni seji Odbora strokovnjakov za dobro demokratično upravljanje na lokalni in regionalni ravni (LR-GG) in Odbora strokovnjakov za lokalne in regionalne finance in javne storitve (LR-FS), kjer je član kolega mag. Franci Žohar. Na delavnici sem predstavila osnutek poročila, države članice pa konkretne primere sodelovanja občanov pri pripravi občinskega proračuna. Dokončno poročilo, katerega vsebino vam predstavljam v pričujočem članku, je sprejel Evropski odbor za lokalno in regionalno demokracijo (CDLR) na 48. seji dne 20.9.2011. Ker gre po oceni sodelu-

jočih predstavnikov držav, članic Sveta Evrope (SE), za kvalitetno in uporabljivo gradivo z aktualno tematiko participacije, bo dokument predstavljen tudi na 17. konferenci ministrov, pristojnih za lokalno in regionalno samoupravo, ki bo v Kijevu, Ukrajina, 3. in 4.11.2011.

2. VSEBINA IN PRAVNI OKVIR

Poročilo obravnava pravni okvir in trenutno prakso v državah članicah SE glede vloge občanov pri pripravi, obravnavi in sprejemu proračuna na lokalni ravni. Poročilo temelji na podatkih, pridobljenih iz odgovorov na vprašalnik, poslan državam članicam. Namen poročila je podati pregled in vpogled v vladne politike držav članic, z namenom okrepiti sodelovanje občanov v javnem življenju na lokalni ravni. Lokalna raven je raven upravljanja, ki je najbližja državljanom, sodelovanje občanov v procesu priprave in sprejetja lokalnih proračunov pa je del »neposrednega sodelovanja«. Gre za obliko neposredne, stalne in neodvisne participacije tistih občanov, ki niso izvoljeni funkcionarji v občini, ob upoštevanju:

- da se razpravlja o vsebini in višini proračuna za posamezne naloge;
- da ima občina/regija vsaj en neposredno voljen organ (občinski svet);
- da se postopek (vsako leto) ponavlja;
- da vsebuje postopek oblike javnega izjavljanja (posebne javne razprave, forumi...);
- da organ odločanja (občinski svet) sprejme dokončno odločitev o aktu (proračun).

Na drugi strani se področje participativnega proračuna sooča z mnogimi izzivi, ki so bili opredeljeni kot prednostni v Deklaraciji iz Utrechta¹:

1. Vpliv trenutne finančne in gospodarske krize na upravljanje;
2. Soočanje z nizko stopnjo demokratične udeležbe v javnem življenju na lokalni in regionalni ravni;
3. Zmanjševanje zapletenosti in stroškov sedanjega sistema lokalnih/regionalnih oblasti ter povečanje njihove učinkovitosti;
4. Krepitev zmogljivosti in kakovosti upravljanja v lokalnih in regionalnih skupnostih ali oblasteh;
5. Izboljšanje dostopa do javnih storitev na lokalni in regionalni ravni.

3. ODGOVORI NA VPRAŠALNIK

Vsem državam članicam SE je bil poslan vprašalnik. Nanj je odgovorilo 25 držav. Zaradi posebnosti belgijske ureditve štejemo, da je prislo 27 odgovorov.²

Vprašalnik je bil razdeljen na štiri dele. V prvem delu so države opisale svojo zakonodajo, ki ureja participativni proračun; tiste države, ki tega nimajo v zakonodaji, so morale pojasniti, ali se pričakujejo kakšne spremembe v to smer in kdaj. Nadalje so se države osredotočile na obstoječe prakse sodelovanja občanov pri proračunu. Za zaključek so bile države pozvane, da na splošno ocenijo vpliv participativnega proračuna in poročajo o dodatnih ukrepih vlade na tem področju.

3.1. Posebna zakonodaja ali ureditev

Deset držav je sprejelo predpise na državni in/ali regionalni ravni: Belgija (Regija glavnega mesta Bruselj), Bolgarija, Danska, Finska, Gruzija, Grčija, Malta, Poljska, Slovenija in Ukrajina. Praviloma so to zakoni, ki urejajo:

- lokalno samoupravo,
- javne finance in
- dostop do informacij javnega značaja.

Podrobneje so vsi postopki urejeni v statutih občin in poslovniki občinskega sveta.

3.2. Posebna orodja in načini v postopku sodelovanja občanov

Države so izpostavile orodja in metode, ki jih najpogosteje uporabljajo v različnih fazah priprave in odločanja o proračunu na lokalni ravni.

- a) Razdelitev gradiva (krajevnim in četrtnim skupnostim, političnim strankam in združenjem na lokalnem nivoju, nevladnim organizacijam in podobno) je orodje, ki se zelo pogosto uporablja v praksi.
- b) objava osnutka proračuna na spletni strani je orodje, ki se najpogosteje uporablja. Sodobna komunikacijska tehnologija omogoča vsem zainteresiranim, da podajo pripombe in sodelujejo pri pripravi in sprejemanju proračuna. V nekaterih državah so že vpeljali tako imenovane »spletne platforme«, ki omogočajo učinkovito posvetovanje z državljani in drugimi zainteresiranimi o številnih vprašanjih, vključno s proračunom. Poleg tega je proračun na spletu predstavljen na bolj poenostavljen način, zaradi česar je razumljivejši za širšo javnost.
- c) Javne predstavitve, okrogle mize, predstavitve v lokalnih časopisih, ogla-

snih deskah in raziskave javnega mnenja so naslednja metoda sodelovanja prebivalcev pri proračunu. V nekaterih državah, npr. v Bolgariji, je ta proces izveden v petih sklopih: v prvem se obravnava proračunski okvir, v drugem se obravnavajo investicijski izdatki, medtem ko v ostalih treh sklopih razpravljajo o izdatkih za izobraževalne in mladinske dejavnosti, zdravstveno varstvo ter socialne in kulturne dejavnosti. Vsaka okrogla miza se snema, vse posnetke pa se pošlje občinskemu svetu, skupaj z županovim predlogom proračuna in pripombami, prejetimi od občanov skozi vse leto. V Gruziji je obvezno javno posvetovanje o osnutku proračuna. Poleg tega gruzijski zakon o lokalni samoupravi določa, da so organi občine dolžni javno objaviti vse postopke in roke glede razprave o osnutku proračuna, kakor tudi dnevni red, datum in kraj seje občinskega sveta. Občani imajo pravico udeležiti se seje občinskega sveta in njegovih delovnih teles v skladu s pravili, določenimi v statutu občine.

- č) Naslednje orodje, ki ga uporabljajo v nekaterih državah je pravica vseh zainteresiranih strani za podajo pripomb v določenem roku. Rok za podajo pripomb je določen praviloma v občinskih statutih in je okvirno takšen, kot smo ga vajeni v Sloveniji, na primer od 10 do 14 dni. Način podaje

pripomb in roki morajo biti javno objavljeni skupaj z osnutkom proračuna.

- d) Obstajajo še nekatere druge možnosti sodelovanja občanov, na primer on-line ankete (Nemčija), razprave v četrtnih, vaških in krajevnih skupnostih (Francija, Slovenija), spodbujanje dobrih praks (Velika Britanija), sveti staršev in šolski odbori (Danska).

3.3. Obveznosti lokalnih oblasti po končani javni razpravi o osnutku proračuna

Naslednje vprašanje, ko občani podajo svoje pripombe, je, kakšen odnos ima lokalna skupnost do njih. Poglejmo si odgovore držav.

Danski primer predstavlja povzetek prakse mnogih držav: »To je naravno, da so se člani občinskih svetov seznanili s pripombami in predlogi občanov. Vendar ni pravne obveznosti upoštevanja vseh pripomb in predlogov. Kljub temu so lokalni politiki zelo zainteresirani za dialog s prebivalci pri pripravi proračuna, saj jim to daje občutek povezanosti z njimi in možnost, da so na naslednjih volitvah ponovno izvoljeni.«

Nasprotno mnenje prihaja iz Turčije. Večina županov in svetnikov ni pripravljena deliti svoje moči s prebivalci v postopku odločanja o proračunu. Mnenja so,

da posvetovanje s prebivalci podaljšuje postopek sprejemanja odločitev.³

V večini držav⁴ je torej lokalnim oblastem prepuščena odločitev, ali in v kolikšni meri bodo pripombe občanov upoštevane v naslednji fazi priprave proračuna. Na Hrvaškem, v Poljski in Sloveniji se občinam priporoča, da vsaj v poslovnih občinskih svetih zapišejo določbo o obveznosti predlagatelja proračuna, da pojasni, katere pripombe so bile upoštevane in zakaj nekatere ni bilo moč upoštevati.

4. OCENA POSTOPKA

Večina držav meni, da je participacija občanov pri pripravi in sprejemanju proračuna na lokalni in regionalni ravni pomembno novo orodje. Je učinkovit instrument za spodbujanje vključevanja državljanov v postopke lokalnih/regionalnih oblasti. Iz odgovorov na vprašalnik je mogoče sklepati, da imajo države velik interes za uvajanje novih modelov participacije.

V Veliki Britaniji menijo, da gre za uporabno orodje za pomoč lokalnim oblastem pri vzpostavitvi dialoga s prebivalci, po drugi strani pa je to orodje, ki ponuja občanom priložnost za večji vpliv v javnem odločanju na lokalni ravni. Participativni proračun omogoča pravilno prednostno razvrščanje proračunskih sredstev.

V Ukrajini ima uvajanje participativnega proračuna velik pomen. V letu 2008 je ukrajinsko ministrstvo za finance v sodelovanju z lokalnimi oblastmi začelo pilotni projekt, imenovan »Program izvajanja proračunskih metod« v štirih izbranih območjih. Mesto Kijev, ki je gostitelj letošnje konference ministrov, pristojnih za lokalno in regionalno samoupravo, se je projektu pridružil v letu 2010. Nova različica proračunskega zakona vsebuje številne standarde za uveljavitev participativnega proračuna na lokalni ravni. Začetna ocena pilotskega projekta je pokazala, da so pozitivni rezultati doseženi v vseh pilotnih regijah. Zato želi vlada ustvariti boljši pravni okvir za povečanje udeležbe državljanov v postopku dodeljevanja javnih sredstev.

5. UKREPI ZA IZBOLJŠANJE PARTICIPACIJE OBČANOV

Posebni ukrepi, ki jih načrtujejo v državah za učinkovito sodelovanje občanov pri pripravi proračuna so:

- povečanje ozaveščenosti občanov in dvig zaupanja med občani in lokalnimi/regionalnimi oblastmi;
- uvajanje pilotnih projektov v posameznih občinah;
- monitoring države v poskusnih fazah uvajanja participativnega proračuna;
- spodbujanje vseh zainteresiranih strani za vključitev v proces;
- sprejem strategij in politik za podporo občanov pri njihovem vključevanju v proces;
- izboljšanje občinskih predpisov (statutov in poslovnikov), na primer z uvedbo obveznega javnega posvetovanja pred obravnavo in sprejemom proračuna občine.

Po mnenju Mreže asociacij lokalnih skupnosti jugo-vzhodne Evrope (NALAS) so vidiki, ki potrebujejo posebno pozornost v zvezi s postopkom in izvajanjem participativnega proračuna:

- multi-etnične razsežnosti v lokalni skupnosti;
- vključevanje socialno izključenih državljanov;
- vključevanje razseljenih oseb (v »na črno« zgrajenih naseljih);
- vključevanje brezposelnih občanov;
- upoštevanje enakosti spolov.

6. ZAKLJUČEK

Rezultati raziskave kažejo, da je udeležba občanov v postopku priprave in sprejemanja proračuna na lokalni ravni postala pomembno dejstvo, s katerim se

morajo soočiti centralne in lokalne oblasti. Države, ki imajo to področje urejeno s predpisi, stalno delajo na implementaciji zakonodaje. Čeprav zakonodaja od lokalnih oblasti zahteva le, da uporabljajo participativni proračun kot instrument v procesu odločanja, poročilo kaže, da lokalne oblasti intenzivno delujejo pri iskanju novih možnosti za izvedbo te naloge. Lokalne oblasti se zavedajo pomembnosti sodelovanja občanov in štejejo participativni proračun kot novo obliko demokratičnega delovanja.

Poročilo kaže na velike razlike med državami. Ne glede na dejstvo, da področje participativnega proračuna marsikje ni del zakonodaje, v mnogih državah lokalne oblasti razumejo pomen različnih pristopov sodelovanja občanov v demokratični družbi, in to tudi izvajajo, medtem ko v drugih državah lokalne oblasti ne dajejo temu področju ustreznega pomena. Sklepati je mogoče, da v nekaterih občinah uprava in politiki želijo pridobiti mnenje svojih občanov in ga tudi upoštevati. V mnogih državah pa bo potrebno vložiti še veliko truda za dvig zavesti o pomenu vključevanja državljanov v proračunski postopek. Pri tem lahko s svojimi izkušnjami in načinom delovanja kvalitetno pomagajo različna združenja občin in mest. V NALAS-u menijo, da pomeni neupoštevanje tovrstne participacije občanov neuspeh lokalnih voditeljev, občinske uprave in državljske pobude. Raziskave NALAS-a kažejo, da so dejavnosti v zvezi s participacijo pri proračunu še vedno na začetni stopnji, kar bo zahtevalo usposabljanje občinskih uprav, pripravo ustreznih priročnikov in napotkov, kakor tudi objavo člankov dobre prakse v revijah in zbornikih združenj.

Večina držav meni, da je participacija občanov pri pripravi in sprejemanju proračuna na lokalni in regionalni ravni pomembno novo orodje. Je učinkovit instrument za spodbujanje vključevanja državljanov v postopke lokalnih/regionalnih oblasti. Iz odgovorov na vprašalnik je mogoče sklepati, da imajo države velik interes za uvajanje novih modelov participacije.

¹ 16. konferenca ministrov, pristojnih za lokalno in regionalno samoupravo, Utrecht, Nizozemska, 16. in 17. november 2009.

² Avstrija, Belgija (Regija glavnega mesta Bruselj, Flamska regija in Valonska regija), Bolgarija, Češka Republika, Danska, Estonija, Finska, Francija, Grčija, Gruzija, Hrvaška, Latvija, Litva, Luksemburg, Malta, Monako, Nemčija, Norveška, Poljska, Portugalska, Slovenija, Španija, Švica, Turčija in Velika Britanija

³ Kar bi lahko iz prakse ugotovili tudi za primere iz slovenskih občin! Opomba avtorice.

⁴ Avstrija, Bolgarija, Češka Republika, Finska, Gruzija, Grčija, Hrvaška, Luksemburg, Monako, Norveška, Portugalska, Slovenija in Španija

Lokalna in regionalna demokracija v Sloveniji - drugi monitoring Sveta Evrope

DR. STANE VLAJ

Na nedavnem predvolilnem soočenju strank na temo (bodoče) ureditve lokalne samouprave v Sloveniji, ki sta ga v prostorih Državnega sveta 28. 11. 2011 organizirali Skupnost občin Slovenije in Združenje občin Slovenije, je nastopilo trinajst predstavnikov političnih strank. Predstavili so stališča in poglede njihovih strank na decentralizacijo Slovenije, pokrajine, SVLR, združevanje resorjev, deregulacijo

in debirokratizacijo, pristojnosti in financiranje občin, njihovo združevanje, položaj županov, delovanje upravnih enot in odpravo birokratskih ovir, regionalni razvoj in črpanje sredstev EU, vlogo in položaj Državnega sveta in še na nekatera druga vprašanja. Ponekod so bila stališča precej zblížana, npr. glede prevelikega števila občin in nujnosti uvedbe pokrajin, nadaljnega obstoja SVLR, opaziti pa je bilo, da

politične stranke malo ali nič ne poznajo dosedanjega strokovnega dela na področju slovenske lokalne samouprave, zato je bilo tudi precej pojmovne zmede – javna uprava, državna uprava, lokalna samouprava, pokrajina, upravna in politična decentralizacija, načelo subsidiarnosti, idr.

I Ugotovitve in priporočila drugega monitoringa SE (2011)¹

V skladu z Resolucijo 58 (1997) o položaju lokalne demokracije v državah članicah in 3. odstavkom 2. člena Statutarne resolucije (2000) Odbora ministrov z dne 15. marca 2000, ki določa, da "Kongres na pravni podlagi pripravlja poročila o položaju njihove lokalne in regionalne demokracije v vseh državah članicah kot tudi v državah, ki bi se rade pridružile SE, še posebej glede tega, kako se uresničujejo načela Evropske listine lokalne samouprave." Kongres pregled uresničevanja MELLIS opravlja z monitoringom, tj. z obiskom njegove delegacije (članov Odbora za monitoring) v izbrani državi, ki mu sledijo poročila in priporočila oblastem v tej državi.

Drugi monitoring lokalne in regionalne demokracije v Sloveniji se je začel z obiskom delegacije CLRAE v času od 8. do

10. novembra 2010. Delegacija se je pogovarjala s predstavniki slovenske delegacije za CLRAE, obeh združenj občin (SOS in ZOS), parlamenta in njegovih matičnih teles za to področje, Računskega sodišča, ministrstev, varuha človekovih pravic, Ustavnega sodišča RS, MO Ljubljana, MO Murska Sobota in Benedikta. Na tej podlagi je bilo pripravljeno Poročilo in Priporočilo, ki ju je CLRAE sprejel na 21. zasedanju 20. oktobra 2011.

V poročilu sicer ugotavljajo napredek glede razdelitve deljenih državnih davkov, dobre prakse glede integracije romske skupnosti v lokalne skupnosti ter statusa glavnega mesta (sprejem posebnega zakona 2004). Ugotavljajo pa, da proces posvetovanja med lokalnimi oblastmi in centralnimi oblastmi ni napredoval, problem razdrobitve občin ostaja še naprej, proces regionalizacije pa je še vedno blokiran, čeprav so politični akterji dosegli soglasje o nujnosti uvedbe pokrajin v Sloveniji. Zato Kongres priporoča, da Slovenija poveča finančno avtonomijo lokalnih oblasti, promovira združitev občin, kjer je to potrebno, ter doseže soglasje glede števila pokrajin in nadaljuje s procesom regionalizacije. Prav tako vabi slovenske oblasti, da širijo obstoječo dobro prakso integracije Romov v lokalnih skupnostih.

Združevanje občin

CLRAE ugotavlja, da se je drobitev slovenskih občin nadaljevala, kljub opozorilu prvega monitoringa, vse do l. 2006. Čeprav drobljenje občin odseva željo lokalnih skupnosti in po opravljenih referendumih, povzroča probleme v zvezi z zagotavljanjem lokalnih javnih storitev in opravljanjem javnih zadev v manjših občinah. Zato se predlaga, da država promovira finančne spodbude za združevanje lokalnih oblasti, po posvetovanju z njimi in za boljše delovanje lokalne demokracije.

Za združevanje (pre)majhnih občin se zavzema tudi OECD.² OECD ugotavlja, »da ima Slovenija 2 milijona prebivalcev in 211 občin, Med državo in občinami Slovenija nima vmesne regionalne administrativne ravni.« V ključnih priporočilih pa svetuje, »da je treba olajšati združevanje občin in razviti nove oblike medobčinskega sodelovanja; poenostaviti zakonodajne postopke pri prenašanju pristojnosti na skupne organe in organizacije; zagotoviti dodatne finančne spodbude za nove oblike sodelovanja občin; spremeniti zakonodajo o financiranju občin z namenom zmanjšati pristranskost v korist manjših občin;

spremeniti strukturo prihodkov občin v korist lastnih virov občin in povečati odvisnost od obdavčitve nepremičnin.«

Za večjo finančno avtonomijo občin

Čeprav so se razmere na področju lokalnih financ pomembno spremenile (npr. z novo razdelitvijo dohodnine od l. 2006 naprej), CLRAE priporoča, da se poveča finančna avtonomija lokalnih oblasti s širjenjem lokalnih davkov in taks. Davčna avtonomija slovenskih občin je relativno nizka. Prav tako pa naj se po nasvetu CLRAE revidirajo kriteriji, ki so uporabljeni za izračun glavarine, tako da bi bili bolj povezani z nalogami lokalnih oblasti.

Regionalna samouprava

CLRAE ugotavlja, da so kljub spremembam ustave, ki omogočajo uvedbo pokrajin, politične stranke, državne institucije, lokalne oblasti in družba še vedno v veliki meri nesposobne zediniti se o temeljnih načelih pokrajin (pristojnosti, število, volitve, institucionalna struktura in financiranje). Regionalizacija (»pokrajinizacija«, op. S. V.) Slovenije bi lahko bila kompenzacija za razdrobitev občin in pomagala pritegniti vire za investicije. Vsekakor pa CLRAE vidi

glavni razlog, da do pokrajin ne pride, v njihovem številu, ki je sporna točka vpletenih oblasti. Če bi tu dosegli kompromis, bi se po mnenju CLRAE regionalizacijski proces v Sloveniji lahko nadaljeval relativno hitro.

Druga vprašanja

Poročilo in priporočila se nanašajo še na vprašanja, kot so:

- udeležba občin in njihovih združenj v procesu pripravljanih predpisov ni napredovala, zato se CLRAE zavzema, da državne oblasti v večji meri vključijo občine in njihova združenja v razprave o vseh zadevah, ki vplivajo na položaj lokalnih oblasti;
- integracija romske skupnosti v odločanje v lokalnih skupnostih;
- združljivosti funkcije župana in poslanca;
- predstavljanje občin preko SOS in ZOS;
- status glavnega mesta;
- človekove pravice na lokalni in regionalni ravni, idr.

II Tudi večina priporočil prvega monitoringa ostaja aktualnih še naprej

Prvi monitoring slovenske lokalne samouprave se je zaključil s Priporočilom 89 o situaciji v lokalni in regionalni demokraciji v Sloveniji, ki ga je sprejel Kongres lokalnih in regionalnih oblasti Evrope (CLRAE) na osmem zasedanju 30. maja 2001 v Strasbourgu. CLRAE je med drugim:

- izrazil zadovoljstvo, da je Slovenija ratificirala Evropsko listino lokalne samouprave (MELLS);
- opozoril slovenske oblasti, da večina novih občin ni finančno samostojnih in da naj oblasti zagotovijo občinam imeti lastna sredstva (npr. davek na premoženje, davek na občinsko lastnino, ki jo uporabljajo upravne enote), da bi bile tako manj odvisne od državnih pomoči;
- priporočil, da se striktno spoštuje kriterij 5.000 prebivalcev za ustanovitev

nove občine in s tem prepreči še večja razdrobitev države povezana z neustreznim financiranjem občin;

- opozoril, da lokalne oblasti niso zadostno vključene v razpravo o financiranju lokalnih skupnosti in v pripravljane različne zakone, ki se nanašajo na lokalno samoupravo;
- opozoril na problem statusa Kopra in svetoval oblastem, da najdejo rešitev, da Koper ostane takšen, kakršen je, pri čemer naj se upošteva, da je ta občina finančno neodvisna in da so se prebivalci na referendumu izrekli proti delitvi mesta;
- pozdravil potekajoči proces regionalizacije, priprave ustavnih sprememb, ki so potrebne za uvedbo pokrajin ter svetoval slovenskim oblastem, da zagotovijo novoustanovljenim pokrajinam zadostno financiranje. Priporoča tudi striktno spoštovanje dogovora, da mora pokrajina imeti najmanj 100.000 prebivalcev.

Po sklepih in priporočilih drugega monitoringa večji del Priporočila 89(2001) ostaja aktualen še naprej.

Ljubljana, 2. december 2011

Drugi monitoring lokalne in regionalne demokracije v Sloveniji se je začel z obiskom delegacije CLRAE v času od 8. do 10. novembra 2010. Delegacija se je pogovarjala s predstavniki slovenske delegacije za CLRAE, obeh združenj občin (SOS in ZOS), parlamenta in njegovih matičnih teles za to področje, Računskega sodišča, ministrstev, varuha človekovih pravic, Ustavnega sodišča RS, MO Ljubljana, MO Murska Sobota in Benedikta.

V poročilu sicer ugotavljajo napredek glede razdelitve deljenih državnih davkov, dobre prakse glede integracije romske skupnosti v lokalne skupnosti ter statusa glavnega mesta (sprejem posebnega zakona 2004). Ugotavljajo pa, da proces posvetovanja med lokalnimi oblastmi in centralnimi oblastmi ni napredoval, problem razdrobitve občin ostaja še naprej, proces regionalizacije pa je še vedno blokiran, čeprav so politični akterji dosegli soglasje o nujnosti uvedbe pokrajin v Sloveniji.

¹ The Congress of Local and Regional Authorities, Monitoring Committee, Local and Regional Democracy in Slovenia, CG/MON(20)4. Strasbourg, 30 September 2011.

² Territorial review of Slovenia, Ljubljana, november 2011.

Oblikovanje cen storitev

MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Na Ministrstvu za okolje in prostor smo v skladu z določbami zadnje spremembe Zakona o varstvu okolja pripravili predlog Uredbe o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja, ki naj bi nadomestila Pravilnik o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Ur.l. RS, št. 63/2009).

Uredba določa metodologijo za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja ločeno za:

- oskrbo s pitno vodo,
- odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode,
- zbiranje komunalnih odpadkov,
- prevoz komunalnih odpadkov,
- obdelava mešanih komunalnih odpadkov, in
- odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov.

Cena izvajanja storitev posamezne gospodarske javne službe je sestavljena

iz treh delov, in sicer dela, ki predstavlja stroške javne infrastrukture, dela, ki predstavlja stroške izvajanja storitev posamezne gospodarske javne službe, in dela, ki predstavlja okoljske dajatve, če so te predpisane. Izvajalec pri uporabnikih vsaj enkrat letno ugotavlja dejansko količino opravljenih storitev in izvede poračun preteklega obračunskega obdobja v skladu s predpisom občine.

Za uveljavitev nove ali spremenjene cene storitve javne službe ni več potrebno pozitivno strokovno mnenje Ministrstva za okolje in prostor, ki je bilo predpisano s Pravilnikom o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Uradni list RS, št. 63/09). Občina v občinskem predpisu podrobneje določi način potrjevanja cen storitev javnih služb. Pred uveljavitvijo nove cene mora notranji revizor občine podati mnenje o skladnosti oblikovanja cene z uredbo. Izhodišče za oblikovanje cen je poslovni načrt izvajalca, s katerim soglaša občina.

Za namen oblikovanja cen javnih služb se v občinskem aktu določi: vrednost in obseg javne infrastrukture, ki se uporablja za opravljanje javnih služb in poslovno potrebna osnovna sred-

stva za opravljanje javnih služb. Pri tem se upoštevajo zlasti: količina opravljenih storitev javne službe (absolutno in glede na odjemno mesto), število uporabnikov storitev javne službe, gostota poselitve območja, na katerem se opravljajo storitve javne službe, velikost oskrbovanih naselij s storitvami javne službe, število odjemnih mest, gostota odjemnih mest (glede na enoto infrastrukture) ter značilnost, zmogljivost in izkoriščenost zmogljivosti javne infrastrukture.

Pri oblikovanju cen javnih služb se upošteva načrtovane količine opravljenih storitev in načrtovane stroške izvajalca za tekoče leto. Odmiki, ki nastanejo na strani stroškov zaradi spremenjenih količin in cen, se upoštevajo pri oblikovanju nove cene v prihodnjem obdobju. Izvajalec mora takoj po preteku poslovnega leta, ko ugotovi razliko med predračunskimi in obračunskimi stroški, pripraviti predlog nove cene. Ugotovljena razlika med predračunsko in obračunsko lastno ceno v preteklem obračunskem obdobju in dejanska količina opravljenih storitev v preteklem obračunskem obdobju se upoštevata pri pripravi predloga predračunske lastne cene za naslednje obdobje.

Izvajalec lahko v soglasju z lastnikom infrastrukture opravlja tudi posebne storitve za osebe, ki niso uporabniki storitev javne službe, ali opravlja posebne storitve z uporabo javne infrastrukture, ki niso obvezne storitve javne službe. Pri izračunu predračunske lastne cene storitve javne službe se pozitivna razlika med prihodki in odhodki iz opravljanja posebnih storitev upošteva tako, da se znižajo stroški opravljanja javne službe.

Cena posamezne storitve javnih služb med uporabniki ali skupinami uporabnikov ne sme biti različna zaradi kraja uporabe storitve, kadar imajo uporabniki storitve posamezne gospodarske javne službe v posamezni občini istega izvajalca.

Stroški javne infrastrukture se pri izračunu cene javne službe upoštevajo sorazmerno z njeno izkoriščenostjo, za katero se zaračunavajo. Preostalega deleža stroškov javne infrastrukture, ki pomeni njen neizkoriščen del, občina izvajalcu ne sme zaračunavati in bremeni občino.

Vodarina se uporabnikom storitve oskrbe s pitno vodo, pri katerih se poraba ugotavlja z obračunskim vodomerom, obračunava glede na dobavljeno količino pitne vode v m³. Obračunava se glede na dejansko porabo v preteklem obračunskem obdobju. Izvajalec pri uporabnikih vsaj enkrat letno ugotavlja dejansko porabo in opravi poračun preteklega obračunskega obdobja. Za stavbe, ki imajo obračunski vodomer, se normirana poraba določi na podlagi premera vodomera ob upoštevanju normirane porabe pitne vode, ki znaša 1,2 m³ pitne vode na dan, za vodomer s faktorjem omrežnine 1. Kadar se poraba pitne vode ne ugotavlja z obračunskim vodomerom, se vodarina obračuna glede na zmogljivost priključka, določeno s premerom priključka, ob upoštevanju normirane porabe pitne vode, ki znaša 1,2 m³ na dan, za vodomer s faktorjem omrežnine 1. Vodarina se izračuna tako, da se stroški opravljanja javne službe oskrbe s pitno vodo delijo s količino opravljenih storitev. Poraba pitne vode, ki je na letni ravni večja od normirane porabe, je prekomerna poraba pitne vode, ki se obračuna tako, da se vodarina poveča za 50 %. Tako pridobljen prihodek zniža obračunsko lastno ceno za to javno službo.

Enota količine storitev odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode je izražena v m³ opravljene storitve, za katero se štejeta količina dobavljene pitne vode in količina padavinske odpadne vode s streh, ki se odvaja v javno kanalizacijo oziroma čisti na komunalni čistilni napravi, izražena v m³. Lastna cena opravljanja storitev javne službe odvajanja in čiščenja ko-

Za uveljavitev nove ali spremenjene cene storitve javne službe ni več potrebno pozitivno strokovno mnenje Ministrstva za okolje in prostor, ki je bilo predpisano s Pravilnikom o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja.

munalne in padavinske odpadne vode se uporabnikom obračunava glede na dobavljeno količino pitne vode, če iz nje nastaja komunalna odpadna voda, v skladu s predpisi, ki urejajo odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode. Izvajalec pri uporabnikih vsaj enkrat letno ugotavlja dejansko porabo in opravi poračun preteklega obračunskega obdobja. Kadar se poraba pitne vode ne ugotavlja z obračunskim vodomerom in se ne more ugotoviti premer priključka, se lastna cena obračuna na podlagi števila stalno in začasno prijavljenih stanovalcev ob upoštevanju normirane porabe pitne vode, ki znaša 0,15 m³ na osebo na dan. Zavezanec za plačilo storitev izvajalcu na njegovo zahtevo sporoči podatke o številu stalno in začasno prijavljenih stanovalcev. Sporočene podatke mora izvajalec upoštevati najpozneje v naslednjem mesecu po preteku meseca, ko so mu bili sporočeni.

Če količine dobavljene pitne vode ni mogoče ugotoviti, se upošteva normirana poraba. Lastna cena na enoto opravljene storitve se izračuna tako, da se stroški opravljanja storitev javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode delijo s količino opravljenih storitev. Lastna cena odvajanja in čiščenja padavinske odpadne vode s streh se obračunava glede na količino padavin, ki padejo na tlorisno površino strehe uporabnika, s katere se padavinska odpadna voda odvaja v javno kanalizacijo ali čisti na komunalni čistilni napravi. Enota količine storitev odvajanja in čiščenja padavinske odpadne vode s streh je izražena v m³.

Lastna cena opravljanja storitev javnih služb ravnanja s komunalnimi odpadki se oblikuje na kg zbranih komunalnih odpadkov in se uporabnikom obračunava glede na prostornino zabojnika in pogostost odvoza. Izvajalec za uporabnike vsaj enkrat letno ugotavlja dejansko porabo in opravi poračun preteklega obračunskega obdobja. Izvajalec javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki mora na računih ali svojih spletnih straneh pregledno prikazati porazdelitev storitev javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki med uporabnike. Obvestilo o tem mora biti objavljeno na krajevno običajen način in stalno dostopno na spletni strani izvajalca javne službe. Občina podrobneje določi način porazdelitve storitev ravnanja s komunalnimi odpadki med uporabnike, kadar si več uporabnikov storitev javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki deli zabojnik ali kadar uporabnik z odpadki ne ravna v skladu s predpisi. Za stavbo, v kateri ni stalno prijavljenih stanovalcev in za katero ni podatka o velikosti zabojnika, se za porazdelitev storitev javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki upoštevata najmanj ena tretjina najmanjše velikosti zabojnika in najmanjša pogostost odvoza v skladu z občinskim predpisom, ki ureja opravljanje javne službe zbiranja komunalnih odpadkov.

Izvajalec mora ministrstvu najpozneje do 31. marca tekočega leta za preteklo leto poslati poročilo v elektronski obliki na obrazcu, ki bo objavljen na spletnih straneh ministrstva, vključno z mnenjem notranjega revizorja občine.

Izvajalci, ki so dobili pozitivno strokovno mnenje o izpolnjevanju oskrbovalnih standardov, tehničnih, vzdrževalnih, organizacijskih in drugih ukrepov ter normativov za opravljanje javnih služb varstva okolja, skladno s predpisi, ki urejajo gospodarske javne službe iz 34. člena Pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Uradni list RS, št. 63/09), od uveljavitve Uredbe o določitvi najvišjih cen komunalnih storitev (Uradni list RS, št. 69/10) do uveljavitve te uredbe, lahko uveljavijo novo ali spremenjeno ceno, če jim je to ceno potrdila občina.

Problematika sprejemanja nove generacije prostorskih aktov občin

KOMISIJA ZA PROSTOR SOS

Kako ravnamo s prostorom in kako ravnati s prostorom v Sloveniji v prihodnje?

Sestavek Komisije za prostor pri Skupnosti občin Slovenije (v nadaljevanju: komisija) gre razumeti kot kritičen pogled na dogajanje na področju urejanja prostora v zadnjem obdobju, kot strnjena informacija javnosti o stanju na področju urejanja prostora in hkrati poziv vladi RS, da z odgovorno politiko čim hitreje pristopi k reševanju zatečenega stanja.

Urejen prostor je odraz stanja duha vsakokratne družbe, njenih vrednot in politično-pravnih razmerij. V Sloveniji se do prostora obnašamo malomarno in ga v tranzicijskem duhu izkoriščamo za doseg parcialnih ciljev posameznih fragmentov družbe, ki s svojim početjem plenijo trajnostno in v vse smeri omejeno dobro.

Osnova za kritičen odziv komisije so izkušnje občin pri sprejemu svojih osnovnih prostorskih in posredno razvojnih dokumentov, t.j. občinskih prostorskih načrtov občin (v nadaljevanju: OPN). Pred sprejetjem novega krovnega prostorskega zakona - Zakona o prostorskem načrtovanju (v nadaljevanju: ZPNačrt) (Ur.l. RS, št. 33/2007 in njegove spremembe) je bilo govora o zakonodajnih rešitvah, ki bodo, poenostavljeno povedano, bolj učinkovite, hitrejša in bolj poceni kot do tedaj. Dobra štiri leta po uveljavitvi ZPNačrt in že prej pa občine ugotavljamo, da je trenutna pro-

storska zakonodaja in nespoštovanje le-te privedlo do stanja, ko se občine soočamo s pripravo prostorskih aktov, katerih postopki so najbolj zapleteni in dolgotrajni do sedaj ter posledično tudi najdražji. Navedbe argumentiramo s krajšim povzetkom nekaterih sistemskih in praktičnih pomanjklivosti, in sicer:

- diskontinuiteta prostorske zakonodaje (spreminjanje sistemske zakonodaje mora biti dobro pretehtano in podkrepjeno z izdatnimi interdisciplinarnimi analizami sistema urejanja prostora),
- odsotnost aktualiziranih državnih strateških dokumentov na področju urejanja prostora ter sprejem podzakonskih aktov (le-ti so mnogokrat sprejeti zelo pozno in so večkrat neusklajeni s krovno zakonodajo),
- poseganje sektorskih zakonov v sistem planiranja in graditve (ZKZ-C npr. opredeljuje dovoljene posege v smislu graditve objektov na kmetijskih zemljiščih ...),
- odsotnost regij kot načina državne ureditve in dejanske vzpostavitve regionalnega planiranja s prenosom pooblastil in odgovornosti na regionalni nivo,
- neustrezno vključevanje občin v postopke priprave in v postopke sprememb področne zakonodaje ali zakonodaje, ki vpliva na njo,
- neupoštevanje zakonodajnega okvira (nekateri ključni nosilci urejanja prostora – NUP dosledno izdatno zamuja-

Ena od pomembnih sistemskih pomanjklivosti, ki bi ob ustrezni ureditvi lahko znatno izboljšala proces priprave in sprejema OPN, je odsotnost ali neobstoj »nadosilca« oziroma integratorja, ki bi deloval kot povezovalni člen med sektorskimi politikami in bi imel možnost posredovanja zadev v odločanje na relevantno višjo instanco (vlado).

jo pri podaji smernic in mnenj na prostorske akte, kar posledično privede do nerazumnih rokov priprave in sprejema prostorskih aktov),

- finančne in časovne obremenitve, ki jih občinam pogojno nalagajo NUP (NUP bi morali občinam ob izdelavi prostorskih aktov posredovati strokovne podlage iz svojih področij kot vhodni podatek, v resnici pa se dogaja, da morajo občine, če želijo svoje akte dokončati, na lastne stroške izdelati npr. poplavne študije z recenzijo, geološke študije, prometne modele in študije, arboristična mnenja itd., kar skupaj privede do nerazumnih rokov priprave in sprejema aktov in bistveno večjih stroškov),...

Ena od pomembnih sistemskih pomanjklivosti, ki bi ob ustrezni ureditvi lahko znatno izboljšala proces priprave in sprejema OPN, je odsotnost ali neobstoj »nadosilca« oziroma integratorja, ki bi deloval kot povezovalni člen med sektorskimi politikami in bi imel možnost posredovanja zadev v odločanje na relevantno višjo instanco (vlado). V trenutni organizacijski shemi državne uprave bi to vlogo lahko in moral prevzeti Direktorat za prostor Ministrstva za okolje in prostor, še ustrežnejše pa bi bilo organizirati službo vlade za prostorski razvoj, ki bi s strokovno usposobljenimi kadri bdela nad uveljavljanjem in izvajanjem zakonodaje, imela neposreden in prompten dostop do vlade (pomeni hitre odločitve), bila neodvisna in suverena v odnosu do NUP (pomeni večja učinkovi-

tost pri usklajevanju interesov v prostoru) ... V skladu s strategijo prostorskega razvoja Slovenije bi prostorsko načrtovanje kot sektor, ki se ukvarja z naravnimi in ustvarjenimi danostmi prostora, igralo vlogo povezovalca in koordinatorja aktivnosti v nacionalnem prostoru.

Z ozirom na zapletenost in obsežnost tematike se zavedamo, da je pred odgovornimi državnimi institucijami in strokovno javnostjo velika naloga, ki zahteva skrbno in široko javno razpravo, a vendarle ne na račun učinkovitosti uveljavljanja sprememb, ki so nujne za ohranitev kvalitetnih elementov prostora, skladen in uravnotežen prostorski ter gospodarski razvoj države, regij, mest, podeželja, implementacijo trajnostnih konceptov »uporabe« prostora ...

Poleg navedenega od nove vlade pričakujemo:

- pospešitev dokončanja postopkov priprave in sprejema OPN,
- izdelavo analize stanja prostora z vzpostavitev mehanizmov spremljanja stanja prostora,
- izdelavo multidisciplinarne analize sistema urejanja prostora z oblikovanjem nabora ukrepov po prioritetah (ureditev zakonodajnega okvira),
- vzpostavitev službe vlade za prostorski razvoj,
- krepitev podpore razvoju stroke na področju urejanja prostora.

Komisija bo, ob dani priložnosti, sodelovala pri vseh izpostavljenih segmentih.

Ali gre pri ravnanju z odpadno embalažo za sistemsko napako?

SINIŠA PLAVŠIČ

VIR: ZBORNICA KOMUNALNEGA GOSPODARSTVA

V zadnjem času se pojavljajo velike težave pri prevzemanju zbrane odpadne embalaže s strani družb za ravnanje z odpadno embalažo (DROE), ki so dolžne po Uredbi o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo prevzemati zbrano odpadno embalažo od komunalnih podjetij – izvajalcev gospodarske javne službe.

V večini komunalnih podjetij odvoz odpadne komunalne embalaže ne poteka sistemsko, pač pa se izvajajo le posamezni nujni odvozi, ki le začasno rešujejo posamezne zbirne centre pred popolnim zasutjem. Sistem ločenega zbiranja odpadkov pri gospodinjstvih poteka še vedno normalno, kar je zasluga komunalnih podjetij, ki si ne želijo in ne morejo privoščiti, da bi zaradi nedelovanja sistema prevzema zbrane odpadne embalaže s strani DROE vplival na sistem ločevanja pri občanih. Imajo pa posamezna podjetja veliko dodatnega dela in tudi povečanje stroškov zaradi (ne)prevzemanja odpadne embalaže.

Dogovora med družbami za ravnanje z odpadno embalažo (DROE), ki bi urejal sistemsko prevzemanje odpadne embalaže pri komunalnih podjetjih do konca leta 2011, ni, kar pomeni, da ni mogoče računati na urejen način prevzemanja odpadne embalaže pri komunalnih podjetjih s strani DROE v prihodnje. Iz dosedanjih izkušenj je jasno, da bodo komunalna podjetja v decembru zbrala še dodatne nadpovprečne količine odpadne embalaže, kar bo predstavljalo še dodatne prostorske zahteve in težave. Glede na navedena dejstva je jasno, da bo v prihodnje vedno več komunalnih podjetij, ki ne bodo imele več prostora za zbiranje odpadne embalaže,

zato se pričakuje dodatno poslabšanje nastale situacije.

Ugotovljeno je bilo, da je v sistemu ravnanja z odpadno embalažo in pri prevzemanju le-te s strani DROE prisotna sistemsko napaka, ki se je pojavljala v blažji obliki že v preteklosti, v mesecu oktobru 2011 pa se je v celoti pokazala, zato lahko v mesecu decembru pride do popolnega zastoja odvoza in sesutja sistema.

DROE izvajajo državno javno službo in morajo skladno z veljavnimi zakonskimi določili brezplačno odpeljati vso odpadno embalažo iz vsakega komunalnega podjetja. DROE so kot izvajalci javne službe dolžni odpeljati tudi povečane količine odpadne embalaže, ki jih zberejo komunalna podjetja v sklopu njihove javne službe, saj se povečevanje izločanja embalaže na podlagi predpisov zahteva s strani države. Komunalna podjetja tako ne smejo in ne morejo biti »kaznovana« zaradi uspešnega izvajanja javne službe in uspešnega preseganja predpisanih ciljev, ki v veliki meri tudi temeljita na uspešnem večletnem sodelovanju občanov.

Komunalna podjetja kot izvajalci lokalne službe ravnanja s komunalnimi odpadki in Zbornica komunalnega gospodarstva so v mesecu oktobru in novembru izvedli vse možne postopke in korake za ureditev razmer na področju prevzemanja odpadne embalaže. Nadaljnje ukrepe, ki bodo zagotovili ponoven zagon sistema ravnanja z odpadno embalažo, lahko zagotovijo le Ministrstvo za okolje in prostor in DROE ter tako preprečijo popoln razpad sistema ravnanja z odpadno embalažo v RS, ki bi se lahko glede na trenutno stanje zgodil že v mesecu decembru.

2. seja predsedstva SOS

BARBARA HORVAT

V sredo, 5. oktobra, je v Šentjurju potekala druga redna seja predsedstva SOS. Namen seje je bila predvsem obravnava predloga Zakona o gradbeni inšpekciji, predstavitev poteka pogajanj o višini povprečnine 2012/2013, seje pa so se udeležili tudi Igor Plestenjak, direktor JAPTI, ki je predstavil spodbude za investicije v slovenski prostor, ter Mitja Krančan, ki je predstavil projekt Tovarna dela- tekstil.

Franc Zajamšek, predsednik Komisije občinskih inšpektorjev pri SOS, je podrobno predstavil Predlog Zakona o gradbeni inšpekciji ter problematiko prenosa nadzora nad gradnjo enostavnih objektov ter skladnosti del, za katera ni potrebno pridobiti gradbenega dovoljenja. Država za prenos nalog občinam ni namenila finančnih sredstev (po 140. členu Ustave RS), saj po njihovi razlagi urejanje prostora spada med izvirno pristojnost občin, s čim se ne moremo strinjati. Glavna inšpektorica Aleksandra Velkovrh je iz nam neznanih razlogov žal sejo predsedstva zapustila še pred obravnavo točke in se tako ni bilo mogoče seznaniti s stališči pristojnega ministrstva.

Po splošni predstavitvi poteka pogajanj o višini povprečnine za leti 2012 in 2013, je državni sekretar, mag. Bojan Suvorov, ki vodi SVLR, predstavil naše sodelovanje ter prizadevanja za čim boljše in razumnejšo

Namen projekta Tovarna dela tekstil je osveščanje javnosti o pomenu ločenega odlaganja tekstilnih odpadkov, vzpostavitev učinkovitega sistema zbiranja in predelave rabljenega tekstila ter razvoja zaposlitvenih možnosti in zelenih delovnih mest za ranljivi ciljni skupini, iskalcev prve zaposlitve in brezposelnih, starejših od 50 let, ki so zaradi svojega statusa pomaknjeni na rob zaposlitvenih možnosti.

rešitev pri višini povprečnine, ki je v veliki meri v trenutni situaciji države odvisna tudi od sodelovanja pristojnih ministrstev. Poudaril je predvsem, da vsi napor niso bili zaman in da je smiselno s pogajanjmi oz. pripravi nanje, v smislu oblikovanja zakonskih podlag za zmanjševanje odhodkov občin, ki so povzročeni z nalaganjem novih dolžnosti s strani države, intenzivno nadaljevati, saj se bodo pogajanja nadaljevala, ko bomo izvolili novo vlado.

Direktor Javne agencije za podjetništvo in tuje investicije (JAPTI) je predstavil pomen in delo njihove organizacije, pri čemer je poudaril, da si prizadevajo za dvig podjetniške kulture, vzpostavitev učinkovitega sistema ukrepov za izboljšanje konkurenčnosti, spodbujanje inovativnosti, pomoč slovenskim podjetjem pri prodoru na tuje trge, širitev mreže slovenskih poslovnih klubov v tujini ter vzpostavitev prijaznejšega administrativnega in poslovnega okolja za tuje investicije. Predstavil je tudi spodbude JAPTI, kot so mentorski, procesni in inovacijski vavčer, slovenski forum inovacij, e-priročnik za podjetne in inovativne z informacijami in javnimi razpisi, močno pa se osredotočajo tudi k predstavitvam slovenskega poslovnega okolja za tujo poslovno javnost. Predsedstvo skupnosti občin in omenjena organizacija sta sklenili tesno sodelovanje, za te namene pa smo ustanovili tudi posebno delovno skupino.

Predstavnik Mladinskega centra dravinjske doline Mitja Krančan je prisotnim predstavil projekt Tovarna dela tekstil, katerega namen je vzpostavitev sistema za izvajanje dejavnosti zbiranja, sortiranja, obdelave, predelave in prodaje rabljenega tekstila in tekstilnih izdelkov, katerega sofinancira Evropski socialni sklad. Namen projekta je osveščanje javnosti o pomenu ločenega odlaganja tekstilnih odpadkov, vzpostavitev učinkovitega sistema zbiranja in predelave rabljenega tekstila ter razvoja zaposlitvenih možnosti in zelenih delovnih mest za ranljivi ciljni skupini, iskalcev prve zaposlitve in brezposelnih, starejših od 50 let, ki so zaradi svojega statusa pomaknjeni na rob zaposlitvenih možnosti. Županje in župane je pozval, da se po najboljših možnostih pridružijo projektu tako, da pomagajo zagotoviti prostore, kjer se bo stara oblačila lahko zbirala ter najdejo tiste sogovornike v občini, s katerimi bi lahko izdelali plan zbiranja starega tekstila.

3. seja predsedstva SOS

SINIŠA PLAVŠIČ

Devetega novembra letos je v novem mandatu potekala že 3. seja Predsedstva SOS. Županje ter župani so se tokrat sestali v prostorih Gradu Slovenska Bistrica, kjer jih je gostil sedanjí župan in nekdanji minister za lokalno samoupravo in regionalni razvoj dr. Ivan Žagar. Po uvodnem pozdravu predsednika Lea Kremžarja ter dobrodošlice gostitelja je sledila prva vsebinska točka, pri kateri je besedo prevzel Jernej Stritih, direktor Službe Vlade RS za podnebne spremembe in predstavil Strategijo prehoda Slovenije v nizkoogljično družbo do leta 2050. Za boj proti podnebnim spremembam je izpostavil dve ključni rešitvi: zmanjševanje toplogrednih vplivov in prilagajanje. Ukrepe na obeh področjih lahko po njegovih besedah tudi združimo. Globalni cilj je ustaviti globalno segrevanje pri dvigu povprečne globalne temperature pod 2°C. Cilj Slovenije je znižati nacionalne emisije toplogrednih plinov na manj kot 4 milijone ton ekvivalenta CO₂ do leta 2050 in zagotoviti, da se ranljivost Slovenije na učinke podnebnih sprememb ne zviša nad sedanjó raven.

V nadaljevanju se je so župani razpravljali o ustreznosti določb Zakona o dostopu do informacij javnega značaja, ki vsakomur omogoča prost dostop in ponovno uporabo informacij javnega značaja, s katerimi razpolagajo državni organi, organi lokalnih skupnosti, javne agencije, javni skladi in druge osebe javnega prava, nosilci javnih pooblastil in izvajalci javnih služb. V zadnjem obdobju se občine srečujejo z mnogimi zahtevami za posredovanje mnogih »domnevnih« informacij javnega značaja, poleg tega se le-te zahtevajo v različnih oblikah. Občine pa so se v mnogih primerih znašle v zagatah, ali so določene zahteve informacije javnega značaja, ali so dolžne le te posredovati, povzročajo jim ogromno dodatnega dela in podobno. Župani so tekom razprave poudarili, da gre za sistemske težave, in sicer problemi naj bi bili v zakonodaji oziroma njenem tolmačenju. Predstavniki Ministrstva za javno upravo in Urada informacijske pooblaščenke sta zastopala stališča, da je zakonodaja načeloma jasna. Pojasnili sta, da se občine ne bi smele ukvarjati s

vprašanjem, zakaj nekdo sprašuje, temveč odgovarjati, za kar pa ni potrebno ustvarjati novih dokumentov, temveč so dolžni posredovati le podatke, ki jih posedujejo oziroma prosilca usmeriti na pravi naslov, kjer bo informacije našel. Po nekaj letih obstoja tega zakona je videti v praksi, kakšne težave nastajajo, zato bi bilo po besedah županov potrebno razmisliti o sistemskih spremembah na tem področju.

Županom se je v zadnjem delu seje pridružil tudi znani ekolog Anton Komat, ki je predstavil možnost izobraževanja občinskih uprav za povečanje prehranske samooskrbe. Za uvod je predstavil projekte v tujini, ki vsebujejo reafirmacijo lokalne skupnosti. Prvi aspekt je, da večina dohodka ostane na nivoju lokalne skupnosti, ustvari se nova delovna mesta, ki so v vseh občinah prepotrebna. Tudi z vidika zdravja občanov je smiselno skrajšanje transportne verige prehranskih produktov, vsekakor pa je bolj zdravo jesti svežo, nepredelano hrano, saj večina degenerativnih bolezni pri otrocih izvira iz prehranjevanja s predelano hrano. Če se hrano dobavlja lokalno, je tudi izpustov manj in manj škodimo okolju, ima pa tudi pozitivni učinek na turizem, saj se ohranja videz kulturne krajine. Člani predsedstva ključni problem pri oskrbi javnih zavodov z lokalno pridelano hrano vidijo v veljavnem Zakonu o javnem naročanju, vendar se po besedah g. Stritih v kratkem pričakuje pravna podlaga in ustrezna pomoč Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pri izvajanju ustreznih naročil za dobavo lokalno pridelane hrane.

Ali se nam obeta Neapelj?

SINIŠA PLAVŠIČ

Evropska unija je zaradi neizpolnjevanja Direktive o celovitem preprečevanju in nadzoru onesnaževanja (IPPC direktiva) po celovitega okoljevarstvenega dovoljenja (IPPC dovoljenje) že sprožila proti Sloveniji postopek tožbe (infringement), ki se je zaključil s sodbo na Evropskem sodišču. Slovenija je bila spoznana kot kršiteljica IPPC direktive, temu bi sledila še določitev kazni. Zaradi grožnje zaprtja industrijskih obratov so zato bili vloženi veliki napor, tako s strani upravljavcev obratov kot s strani državnih institucij, da se izpolnijo stroge zahteve okoljske zakonodaje ter podelijo ta dovoljenja. Zaradi zahtev IPPC zakonodaje so industrijski obrati v Sloveniji vložili v ekološke posodobitve več sto milijonov evrov, kar je prispevalo k zmanjšanju emisij v okolje in boljšemu stanju okolja v Sloveniji. V letu 2011 so bili postopki za industrijske zavezance na ARSO za okolje zaključeni, podeljenih je bilo 150 integralnih okoljskih dovoljenj za obstoječe industrijske obrate, nekaj zahtev je bilo zavrnjenih.

Žal pa do leta 2010 temu ni sledilo 12 komunalnih odlagališč, ki so po zakonodaji EU prav tako IPPC zavezanci. Evropska komisija je zato postopek tožbe v letu 2010 proti Sloveniji nadaljevala z grožnjo plačevanja visoke denarne kazni. Vlada RS se je v zadnjem odgovoru Evropski komisiji zavezala, da bo IPPC postopke z odločbami zaključila do konca novembra 2011.

ARSO je zato letos spomladi pospešila postopke, ki naj bi jih za vseh 12 zavezancev predvidoma zaključila do konca oktobra, da bi se lahko izognili plačilu denarnih kazni v EU. Pri obravnavi vlog je bilo ugotovljeno, da kar nekaj komunalnih odlagališč, ki so IPPC zavezance, ne izpolnjuje pred-

pisanih zahtev. Kot najpogostejši problem se je izkazalo sortiranje oziroma obdelava odpadkov pred odlaganjem, problemi z izcednimi vodami in prenapolnjenost odlagališč.

ARSO je v mesecu juliju letos kot prvostopenjski organ tako izdala odločbe v zvezi z vlogami za izdajo IPPC dovoljenj za obratovanje odlagališč, s katerim je zahteve zavrnila šestim odlagališčem. Dovoljenje je do tega trenutka prejelo eno odlagališče, med tem ko ostalih pet odlagališč še čaka na mnenja, ki bodo izdana predvidoma do konca novembra 2011.

Zoper zavrnjene odločbe ARSO so upravljavci odlagališč vložili pritožbe na Ministrstvo za okolje in prostor (MOP), ki pa je pritožbe zavrnilo in s tem potrdilo odločbe ARSO. Zoper dokončno odločitev o izdaji okoljevarstvenega dovoljenja so bile vložene tožbe na upravno sodišče in s tem sproženi upravni spori, tako da odločitve ARSO še niso pravnomočne. Sodišče bo presojalo izključno zakonitost izdanih odločb, zato ne gre pričakovati večjih sprememb pri odločanju upravnega sodišča. Posledično bo dejansko zaprtih vsaj polovica večjih odlagališč, odločitev glede ostalih petih pa ostaja še neznana. Po neuradnih podatkih naj bi le-ta kljub vsemu prejela pozitivna mnenja.

Po sestanku na Ministrstvu za okolje in prostor, ki je potekal 23.11.2011 v zvezi z obravnavano tematiko, napovedi vsekakor niso optimistične. Dejansko se z veliko verjetnostjo pripravlja scenarij, ko bo polovica odlagališč morala pokriti količino odpadkov, ki jo je oziroma jo v tem trenutku pokriva 12 odlagališč. Kljub temu, da naj bi imela odlagališča, ki so prejela negativne odločbe mo-

V danem trenutku se nedvomno pojavlja vprašanje vzdržnosti ter ustreznosti sistema odlaganja odpadkov v Sloveniji. Situacija, ki se je zavedajo tudi na MOP, je tako slaba, da bi se lahko uresničil tudi najbolj »črn« scenarij.

žnost vložiti nove vloge za izdajo IPPC dovoljenj na podlagi nove Uredbe o odlaganju odpadkov na odlagališčih (Ur.l. RS št. 61/2011 z dne 29.7.2011), bo od odločitve upravnega sodišča do sestave novih vlog in odločitve o le teh poteklo kar nekaj časa, ki bo izredno problematičen, če ne katastrofalen.

Ne znamo si predstavljati, kako bo v tem kritičnem času odlaganje odpadkov na ravni države potekalo. Poraja se osnovno vprašanje, kam bodo komunalna podjetja, ki so do sedaj odlagala smeti na odlagališča, ki bodo z veliko verjetnostjo zaprta, vozila smeti v prihodnje. Najverjetneje odlagališča, ki imajo oziroma bodo imela IPPC dovoljenja, ne bodo pripravljena sprejeti vseh smeti, na drugi strani so občine dolžne podeljevati nove koncesije, zato se postavlja vprašanje, kdo bo pokrival morebitne dodatne stroške za odvoz smeti na drug konec Slovenije, saj so cene komunalnih storitev zamrznjene, občine pa brez sredstev za opravljanje osnovnih nalog in podobno.

V danem trenutku se nedvomno pojavlja vprašanje vzdržnosti ter ustreznosti sistema odlaganja odpadkov v Sloveniji. Situacija, ki se je zavedajo tudi na MOP, je tako slaba, da bi se lahko uresničil tudi najbolj »črn« scenarij. To je uresničitev petega odstavka 149. člena Zakona o varstvu okolja, ki določa, da »če občina ne zagotovi izvajanja obvezne gospodarske javne službe, jo zagotovi država na območju občine in za njen račun. Način zagotovitve določi vlada.« Iskanje krivcev za nastalo situacijo je v danem primeru neustrezno, vendar upamo, da se bomo vsaj na tem primeru česa naučili -v prihodnosti brez sodelovanja državne in lokalne ravni vsekakor ne bo šlo.

Na ministrstvu o cenah komunalnih storitev

JASMINA VIDMAR, SINIŠA PLAVŠIČ

Predsednik Skupnosti občin Slovenije (SOS) Leo Kremžar in predstavniki matične komisije so se v petek, 11. Novembra, na Ministrstvu za okolje in prostor (MOP) sestali z direktorjem Direktorata za javne službe in investicije Bojanom Dejakom in njegovimi sodelavci z namenom pregleda predloga Uredbe o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih javnih služb varstva okolja. Predhodno smo se predstavniki SOS sestali tudi z vodstvom Zbornice komunalnega gospodarstva in uskladili stališča ter predloge obeh z namenom čim enotnejšega nastopa. Oboji smo izrazili številne pomisleke k predlagani uredbi, vendar so tako SOS kot zbornica ocenili, da je določena ureditev nujna in da bi dodatno čakanje samo še poslabšalo že tako slabe razmere na področju določanja cen komunalnih storitev. Na ministrstvu smo tako predstavili svoje

usklajene pripombe, združene v nekaj sklopov: standardi, izkoriščenost infrastrukture, petletno prehodno obdobje, poračun cene, revizor cene in vprašanje že potrjenih cen. Predsednik je tako na sestanku na ministrstvu povedal, da s sedanjim "neravnanjem" država področju povzroča veliko škodo in si tako skupnost kot zbornica želimo proaktivno sodelovati pri oblikovanju ustreznih rešitev. Pri vprašanju izkoriščenosti kapacitet je bilo problematizirano dejstvo, da se ne upošteva, da so investitorji pri izgradnji investicij te načrtovali tako, da jih ne bo potrebno širiti vsakih nekaj let. Ministrstvo pa je opozorilo na probleme, ki nastajajo pri preveč velikopoteznih investicijah, kjer se nato dogaja, da zdajšnji uporabniki nosijo stroške investicije tudi za bodoče uporabnike. Dogovorili smo se, da bo ministrstvo poiskalo novo rešitev, ki bo upoštevala

Skupnost občin Slovenije in Zbornica komunalnega gospodarstva pri Gospodarski zbornici Slovenije sta prav zaradi številnih točk, kjer se interesi in pričakovanja enih in drugih srečujejo, sklenili Memorandum o medsebojnem sodelovanju, v katerem sta opredelili bodoče povezave in sodelovanja na področjih, ki so pomembni za eno in drugo stran.

pogleda in situacije obeh. Pri vprašanju standardov smo predlagali, da se za določanje standardov upoštevajo sprejeti poslovni načrti, vendar je ministrstvo opozorilo, da takšna rešitev z različnih razlogov ni ustrezna. Navkljub daljši razpravi rešitve, ki bi ustrezale vsem trem stranem, ni bilo mogoče najti. V zvezi z že potrjenimi cenami smo si bili enotni, da se bodo cene, ki so že bile sprejete, ne pa uveljavljene, lahko upoštevale. Pri petletnem prehodnem obdobju so oboji ugotavljali, da je takšno določilo nepotrebno, prav pa je, da se v uredbi zapiše, da lahko občine v skladu s svojimi specifičnimi situacijami cene uveljavljajo postopoma.

Sooblikovanje meril za ocenjevanje vlog

JASMINA TKALČIČ

Komisija za kmetijstvo in razvoj podeželja Skupnosti je že pred časom Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano predlagala oblikovanje kriterijev, na podlagi katerih bi ocenjevali vloge, ki so predmet sofinanciranja iz naslova ukrepa 322 Obnova in razvoj vasi.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je v juniju vse potencialne vlagatelje obvestilo, da je 16. 6. ob 24. uri zaprlo javni razpis, že šesti do sedaj in prvi v letošnjem letu, za ukrep 322 Obnova in razvoj vasi iz Programa razvoja podeželja RS 2007 – 2013 (PRP). Ministrstvo je navedlo, da se je za zaprtje javnega razpisa odločilo zaradi porabe razpisanih sredstev. V okviru javnega razpisa je bilo razpisanih 6 milijonov evrov nepovratnih sredstev. V ponedeljek, 20.6.2011, se je sestala Komisija za kmetijstvo in razvoj podeželja Skupnosti občin Slovenije. Nesprejemljivo je bilo namreč dejstvo, da je javni razpis bil odprt zgolj 6 dni. V šestih dnevih je bilo zelo neracionalno pričakovati, da se bo zbrala vsa dokumentacija, potrebna za prijavo projektne predloga na razpis.

Občine so mnenja, da je merilo velikosti naselja brez upoštevanja vplivnega območja in nenazadnje kriterija že urejene komunalne in prometne infrastrukture neustrezno.

Na podlagi predloga skupnosti, da ministrstvo oblikuje ustrezne kriterije, nas je slednje pozvalo k sodelovanju pri sooblikovanju teh. V oblikovanje kriterijev se je vključila tako komisija za kmetijstvo in razvoj podeželja kot tudi zainteresirani predstavniki občin članic.

Pri določitvi kriterijev so občine izhajale iz predmeta šestega javnega razpisa oz. prvega razpisa v letu 2011. Kriteriji, ki so jih predlagale, so povezani z elementi kvalitete življenja, ki povzroča dobro počutje občanov in ustvarja splošno družbeno korist. Občine so med drugim izhajale tudi iz nalog občin, ki so po Zakonu o lokalni samoupravi določene. Med slednjimi so občine upoštevale upravljanje občinskega premoženja, omogočanje pogojev za gospodarski razvoj občine in opravljanje nalog s področja gostinstva, turizma in kmetijstva, načrtovanje prostorskega razvoja, opravljanje nalog na področju posegov v prostor in graditve objektov ter zagotavljanje javne službe gospodarjenja s stavbnimi zemljišči, ustvar-

janje pogojev za gradnjo stanovanj in skrbi za povečanje najemnega socialnega sklada stanovanj ...

Pri merilu Razvojni družbeno-ekonomski učinki naložbe so občine predlagale, da projekte, ki se uvrščajo v predmet podpore 3: ureditev komunalne in prometne infrastrukture ter povezav v naseljih, višje vrednoti, saj gre za ureditev oziroma gradnjo infrastrukture, ki je nujno potrebna za življenje ljudi in nujnost njene ureditve določajo številni področni predpisi. Sem sodi predvsem ureditev sistemov vodooskrbe in izgradnje sistemov odvajanja in čiščenja odpadnih voda ter izgradnjo oziroma rekonstrukcijo lokalnih cest in javnih poti. Nenazadnje sem sodi tudi ureditev javne razsvetljave, s čimer bi se v lokalnih okoljih takšne investicije spodbujalo, saj občine za takšne naložbe nimajo zadostnih sredstev, država pa preko drugih razpisov ne namenja oziroma zagotavlja primerne sofinanciranja.

Merilo velikosti naselja je po mnenju ene izmed občin potrebno spremeniti na način, da se bo upoštevalo vplivno območje. Nekateri projekti, kot je npr. izgradnja kulturne ali športne dvorane, so lahko načrtovani v manjšem naselju, imajo pa pomen oziroma vpliv na celotno območje občine in tudi preko njenih meja. Občine so mnenja, da je merilo velikosti naselja brez upoštevanja vplivnega območja in nenazadnje kriterija že urejene komunalne in prometne infrastrukture neustrezno. Glede merila stopnje brezposelnosti v občinah je bilo izraženo mnenje, da bi bilo najprej potrebno ponovno preveriti stopnjo brezposelnosti po občinah, saj se je ta v letu 2011 precej spremenila glede na gospodarsko krizo. Po podatkih statističnega urada se je brezposelnost v mesecu avgustu 2011 v primerjavi z mesecem avgustom 2010 povišala za kar 0,8 odstotka. Sklep o območjih z višjo stopnjo brezposelnosti v RS za leto 2011 pa upošteva podatke iz aprila 2010. Dejstvo je namreč, da je gospodarska situacija v primerjavi z letom 2010 precej drugačna.

Koliko od navedenih predlogov s strani občin bo ministrstvo dejansko upoštevalo, se bomo lahko prepričali ob naslednjem razpisu.

Kupovanje časa za spremembe - zgoditi bi se morale (že) v zadnjih dveh letih

JASMINA TKALČIČ

Vlada RS je na 159. redni seji 17.11.2011 sprejela sklep, da se obdobje podelitve pooblastila za opravljanje javne državne službe muzejev od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2011, nadomesti z obdobjem od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2012.

Iz sklepa vlade izhaja obrazložitev, da je Ministrstvo za kulturo leta 2009 pripravilo Javni ciljni razpis za podelitev pooblastila za opravljanje državne javne službe muzejev. Za pridobitev pooblastila so se lahko prijavili muzeji, ki so bili vpisani v razvid muzejev v skladu s Pravilnikom o varovanju in hranjenju nacionalnega bogastva in muzejskega gradiva ter so izpolnjevali predpisane pogoje. Vlada je muzejem, ki so bili izbrani na podla-

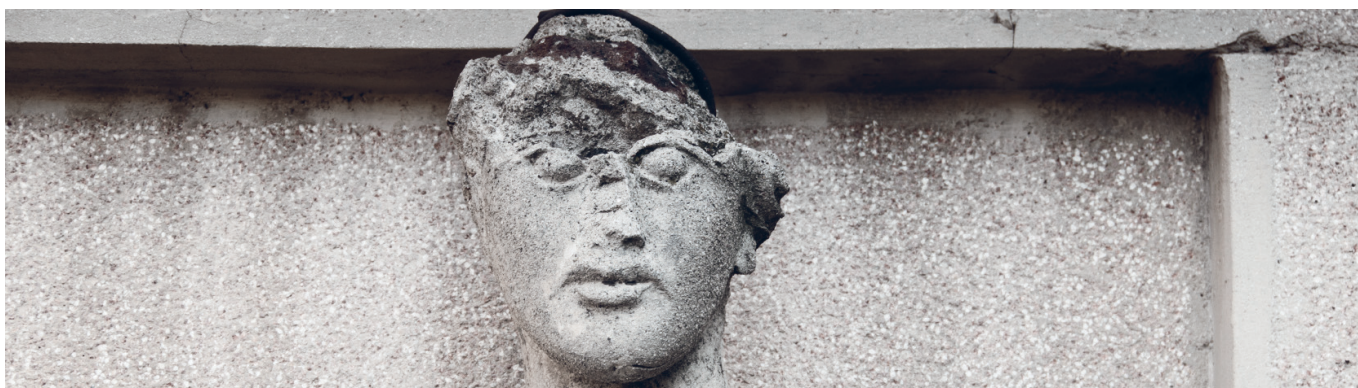
gi meril za izbor, podelila pooblastilo za izvajanje državne javne službe v muzejih za dobo dveh let, od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2011. Sam pravilnik predvideva visoke minimalne zahteve tako za hranjenje kot za varovanje gradiva v muzejih vpisanega v razvid. Ob novih zakonskih določbah, ki še niso bile preverjene v praksi, se je Ministrstvo za kulturo odločilo in vladi predlagalo podelitev pooblastil le za čas sprejetega proračuna, torej za dve leti, do 31. 12. 2011. V tem času je ministrstvo pripravilo pogodbe za financiranje na podlagi vsakoletnega neposrednega poziva, v katerih je po zakonskih določilih opredeljen rok in priporočila o ukrepih za odpravo morebitnih pomanjkljivosti posameznih javnih zavodov.

Po sedmem odstavku 95. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine Ministrstvo za kulturo preverja izpolnjevanje zahtev najmanj enkrat na tri leta. Ker so bila pooblastila podeljena s 1. 1. 2010, bo izpolnjevanje zahtev preverjano koncem leta 2012. V naslednjem

letu bo tudi pripravljen nov javni razpis za podelitev pooblastil. Vzporedno se pripravlja tudi nova zakonodaja s področja javnih zavodov kot tudi njihovo financiranje na podlagi Zakona o ureničenju javnega interesa za kulturo, saj Ministrstvo za kulturo predlaga, da se trajno uredi vprašanje financiranja občinskih muzejev in galerij na način, ki bo za občine ustanoviteljice najbolj ustrezen. Zaradi racionalizacije postopkov, priprave spremenjene zakonodaje in zagotovitve financiranja občinskih javnih zavodov v enakem obsegu kot doslej ter v interesu, da vsi muzeji in galerije, ki so vpisani v razvid še nadalje opravljajo državno javno službo, je vlada podaljšala trajanje pooblastila za dobo enega leta, torej do 31. 12. 2012.

Naj spomnimo, da je Skupnost občin Slovenije na navedenem področju aktivna že dalj časa in da je pred dvema letoma tako zaradi formalnopравnih kot tudi vsebinskih nepravilnosti in pomanjkljivosti tristranskih pogodb, pripravljenih s strani Ministrstva za kulturo, poskrbela za enotnost občin ustanoviteljic, občinam ustanoviteljicam zagotovila ustrezno pravno varstvo. Sedemdeset odstotkov občin ustanoviteljic je tako odklonilo podpis tristranskih pogodb. Ministrstvo za kulturo je na koncu le sprevidelo smiselnost in upravičenost upora občin ustanoviteljic ter občinam v podpis ponudilo nove v skladu z njihovim interesom popravljene pogodbe. Vsebinsko dovršene ter s formalnopравnega vidika ustrezne pogodbe smo pripravili v okviru Komisije za kulturo Skupnosti občin Slovenije.

Kot kaže, se spremembe še ne bodo zgodile, zato v Skupnosti budno spremljamo aktivnosti ministrstva in ostajamo v pripravljenosti....

Izvajalci pomoči na domu si želijo enotne ureditve

JASMINA TKALČIČ

V torek, 15. 11. 2011, smo se predstavniki SOS in ZOS ter predstavniki izvajalcev pomoči na domu, sestali na skupnem sestanku, v zvezi s predlaganimi spremembami Pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen socialnovarstvenih storitev, ki se nanašajo na področje izvajanja pomoči na domu v obliki socialne oskrbe na domu.

Predsednica Sekcije za socialno oskrbo na domu Zora Borko je povedala, da so izvajalci storitev socialne oskrbe na domu različno financirani, kot so na primer: Center za pomoč na domu, Dom ob Savinji Celje – mesečna akontacija po planu tako za stroške dela kot za materialne stroške, izhajajo iz izračuna ekonomske cene pomoči na domu; Center za pomoč na domu, Dom upokojencev Kranj – po dejanskih stroških dela, materialni stroški največ 15 % dejanskih stroškov dela glede na pravilnik; Center za pomoč na domu Maribor – ugotavljanje dejanskih stroškov dela, materialni stroški po planu; Center za socialno delo Gornja Radgona – izračunana cena je osnova, plačane so dejansko opravljene učinkovne ure in vse nepredvidene plačane odsotnosti, ki niso vštete v učinkovne

ure (bolezni do 30 dni, ostali riziki) ter razlika ur nad 110 učinkovnih ur; Zavod za oskrbo na domu Ljubljana – osnova za letni plan je predviden obseg ur in storitev z upoštevanjem obstoječe cene, naredi se letni plan, plačilo po 1/12, če je realizacija za 5 % višja ali nižja od planirane, se posebej dogovarjajo, poročajo pa tudi o učinkovnih urah na oskrbovalko.

Poleg neenotnega načina financiranja so izvajalci poročali tudi o nerealnosti določila Pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen socialnovarstvenih storitev, ki določa, da stroški materiala in storitev, stroški amortizacije in stroški investicijskega vzdrževanja lahko skupaj znašajo največ 15% stroškov dela socialnih oskrbovalcev na domu.

Izvajalci pomoči na domu so podali predlog financiranja storitve socialne oskrbe na domu:

- V Pravilniku o metodologiji za oblikovanje cen socialnovarstvenih storitev je potrebno upoštevati 141. člen Zakona o delovnih razmerjih, ki definira delovni čas. Ugotavljamo, da v Pravilniku o metodologiji za oblikovanje cen

socialnovarstvenih storitev izraz učinkovne ure ne vključuje opravičenih odsotnosti, kot so na primer izredni dopust, boleznina do 30 dni. Prav tako ne vključuje supervizije, uvajanja v delo, povečanega dopusta zaradi starosti, 6-dnevnega delovnika, invalidnosti, prvih uvodnih obiskov, nosečnosti in varstva mater do tretjega leta starosti otroka, priprave na delo. Zaradi navedenih ugotovitev, ki predstavljajo težave pri izvajanju storitve, predlagamo, da občine dodatno v dogovoru z izvajalci financirajo stroške, ki nastanejo ob izvajanju storitve in niso zajeti v izračunu učinkovne ure. Na ta način bi občine dejansko zagotavljale izvajalcem 100 % financiranje storitve.

- Dosledno spoštovanje določil 10. in 19. člena Pravilniku o metodologiji za oblikovanje cen socialnovarstvenih storitev s strani financerjev.
- Dvig stroškov materiala in storitev, stroškov amortizacije in stroškov investicijskega vzdrževanja na 17 % stroškov dela socialnih oskrbovalcev na domu.

Enotno ureditev na navedenem področju bo v okviru občin izjemno težko udeležiti, saj so občine avtonomne in se v skladu s tem tudi samostojno odločajo. Tako ni na SOS i da ukrepa. Vse, kar smo lahko naredili v okviru SOS, je, da smo Komisiji za socialo in zdravstvo posredovali našete predloge izvajalcev pomoči na domu, da se do njih opredelijo. Kakšno je mnenje komisije, še v danem trenutku ni znano. Kar lahko v tem trenutku zagotovo zapišemo, je, da bodo občine, upoštevajoč zakonodajo in njene podzakonske akte še naprej na navedenem področju avtonomne in bodo delovale v skladu s potrebami v praksi in na terenu.

Analiza potrdila trditve SOS – zemljiškoknjižni predlogi predragi!

SINIŠA PLAVŠIČ

Na podlagi dogovora na sestankih glede pogajanj o višini povprečnine 2012, 2013 je Skupnost občin Slovenije opravila med občinami krajšo anketo na temo finančnih posledic, ki jih občinam prinaša zadnja novela ZZK-1. Za neustrezno rešitev zakona gre označiti predvsem pretvorbo listine, ki je podlaga za vpis v ZK knjigo, v elektronsko obliko. Zakon dodeljuje to pristojnost samo notarjem in pravobranilcem, zato imajo občine po novem dodatne stroške za vsako listino, ki je podlaga za vpis.

Neizpodbitno dejstvo je, da rezultati ankete jasno prikazujejo stanje, na katerega opozarjamo že od sprejetja zakona – nova ureditev prinaša občinam občutne, vendar nepotrebne stroške. Notarji so očitno novelo zakona sprejeli z odprtimi rokami in izkoristili svoj položaj, saj je strošek pretvorbe (skeniranje) posame-

zne listine vsaj v višini 30 EUR brez DDV, vsekakor nesprejemljiv in previsok.

Novela zakona je s pretvorbo listin v elektronsko obliko, ki jo opravljajo notarji, občinam povzročila dodatne stroške, kar jasno izhaja iz odzivov občin na našo anketo. Vsaka občina ima letno vsaj en večji investicijski projekt, ki pomeni vsaj 500 služnostnih oziroma drugih pogodb, kar samo za pretvorbo znesi 15.000 EUR brez DDV. Poleg tega ima vsaka občina samo iz naslova tekočega poslovanja stroškov za 100 pogodb, to je 3.000 EUR brez DDV.

Ministrstvo za pravosodje v svojih argumentih med drugim navaja, da pretvorbo originalnih zasebnih listin v elektronsko obliko, še posebej glede na določbo drugega odstavka 194. člena ZZK-1, ki elektronsko pretvorjeno listi-

no izenačuje z originalom, ni mogoče zaupati **vsakomur**. Poleg tega navajajo, da gre pri pravobranilcu za pravni poklic, za katerega pogoje predpisuje zakon, in mu je mogoče zaupati tudi pretvorbo listin v elektronsko obliko in hrambo le-teh do pravnomočne odločitve sodišča.

Omenjene trditve so brez kakršnekoli podlage oziroma resne argumentacije. Občine so nosilke javnih pooblastil, prav tako njihovi uslužbenci! Še več! Argument, da je pravobranilec zaradi pravnega poklica bolj usposobljen za »skeniranje« in hrambo listin kot občinski uslužbenec, ki je pooblaščen za vodenje upravnega postopka, je »smešen«.

Dejstvo je, da gre po trenutni oceni za več kot 100% povečanje stroškov vlaganja ZK predlogov za občine, kar je v **popolnem nasprotju s trditvami ministrstva v času sprejemanja novele zakona, ko so izrecno poudarjali, da bo vlaganje ZK predlogov ceneje.**

Glede na opisano stanje je skupnost pozvala ministrstvo, da analizo ankete temeljito preuči in nas obvesti o predlaganih rešitvah, ki bi po našem mnenju morale iti v smeri spremembe zakona v smislu, da lahko tudi občine same pretvorijo listine v elektronsko obliko oziroma da bi se vsaj do spremembe zakona notarske tarife za obravnavana dejanja razumsko omejile. Vendar skupnost do tega trenutka s strani ministrstva ni prejela odgovora. Kot kaže, smo ponovno naleteli na »gluha ušesa« države napram občinam, kar je v zadnjem obdobju prepogosta praksa.

Posvet Mladim prijazna občina podal konkretne usmeritve občinam

MLADINSKI SVET AJDOVŠČINA

Ajdovščina, 9. november - Mladinski svet Ajdovščina je v okviru projekta Mladi odpiramo prostor: Vzpostavljanje in razvoj lokalnih mladinskih politik, ki ga sofinancirajo Evropski socialni skladi in Ministrstvo za šolstvo in šport, v sodelovanju s Skupnostjo občin Slovenije v Ajdovščini izvedel posvet Mladim prijazna občina. Na posvetu, ki so se ga udeležili podžupani, občinski svetniki in predstavniki občinskih uprav, ki pokrivajo področje mladine ter predstavnik Urada RS za mladino, so razvijalci certifikata Mladim prijazna občina prvič javno predstavili kriterije, ki jih bodo morale občine dosegati za pridobitev certifikata.

Mladost lahko opredelimo kot obdobje med otroštvom in odraslostjo, torej obdobjem, ko prevzamemo odgovornosti do sebe, sočloveka, družbe in okolja. To prehodno obdobje, ki ga imenujemo mladost, se je v zadnjih letih znatno po-

daljšalo. Mladi vse kasneje sprejemajo odgovornosti in si posledično kasneje ustvarjajo družino, se osamosvojijo od staršev, zaposlijo, torej vse kasneje dosežajo t.i. točke odrasčanja. Takšno stanje je posledica okolja, ki mladim največkrat ne nudi ustreznih pogojev, ki bi jim omogočali hitrejši vstop v obdobje odraslosti, torej okolja, ki ne izvaja oz. pomanjkljivo izvaja ukrepe mladinskih politik.

Določene lokalne skupnosti se svoje vloge v življenju mladih že dobro zavedajo in imajo vzpostavljen sistem ukrepov s področja mladinskih politik. Taka okolja bodo na Mladinskem svetu Ajdovščina identificirali in jih nagradili z nazivom Mladim prijazna občina.

Prvi certifikati bodo podeljeni maja 2012, prejele pa jih bodo občine, ki se z mladimi ukvarjajo sistemsko in za do-

seganje njihovega čim hitrejšega osamosvajanja izvajajo ukrepe na področjih izobraževanja, zaposlovanja, stanovanj, mobilnosti, mladinskega organiziranja in informiranja mladih. Certifikat predstavlja Tadej Beočanin, vodja skupine za razvoj certifikata: »Certifikat bo priznanje tistim občinam, ki se z mladimi v okviru svojih pristojnosti iz zmožnosti že zadovoljivo ukvarjajo, torej dosežajo neke minimalne standarde. Predvsem pa ga razvijamo kot spodbudo občinam, ki polja mladine sploh ne obravnavajo oziroma ga še vedno povezujejo z izključno pristočnimi dejavnostmi. Ocenjujem, da lahko certifikat prihodnje leto prvič prejme okrog 15 slovenskih občin.«

Vzporedno so organizatorji dogodka predstavili tudi načrtovan zbornik o lokalnih mladinskih politikah, ki bo predstavljal orodje za delo občin na področjih mladine. Prav tega so predstavniki občin sprejeli z navdušenjem, saj bo to prvi priročnik, ki bo na enem mestu združeval napotke za razvoj in implementacijo posameznih ukrepov lokalnih mladinskih politik, vzorce pravilnikov in lokalnih strategij za mlade ter orodij za soodločanje mladih v javnih zadevah. »Glavni namen zbornika je s praktičnimi ukrepi postaviti temelje za načrtovanje in izvajanje ukrepov za razvoj mladinskih politik na šestih področjih: zaposlovanje, stanovanja, izobraževanje, mobilnost, okolje in prosti čas,« je namen zbornika opisal Igor Ranc, koordinator aktivnosti.

Udeleženci posveta so podprli prizadevanja za vzpostavitev certificiranja, podali predloge izboljšav zbornika in si ogledali nov Mladinski center in hotel Ajdovščina.

Na MŠŠ o bodočem (so)delovanju

JASMINA VIDMAR

V začetku novembra je bil na Ministrstvu za šolstvo in šport sklican sestanek Delovne skupine za predšolsko vzgojo. V skupnosti smo sicer sestanek na novo oblikovane delovne skupine razumeli kot tistega, ki bo pričel z delom na spremembi prostorskega normativa, vendar je bil sestanek namenjen predvsem predstavitvi dela ministrstva v zadnjem obdobju, načrtih za naprej, pa tudi čisto preprosto izmenjavi pogledov na zadeve, ki bremenijo področje predšolske vzgoje. Tako je uvodoma direktor direktorata za vrtce Boris Černilec povedal, da so v tem letu intenzivno delali na pripravi predloga za prenos plač zaposlenih v vrtcih na državo, vendar je bil predlog ustavljen že znotraj vlade, povedal je tudi, da so posvojili predlog skupnosti, da se kot kriterij za izračun finančnih sredstev za občine uveljavi tudi kriterij vključenosti otrok v predšolsko vzgojo. Ko bo, če bo, predlog sprememb Zakona o financiranju občin predstavljen, naj bi vključeval tudi to spremembo. Povedal je še, da so pripravili nov predlog plačne lestvice za starše, po katerem naj bi bili ti združeni v tri plačne skupine, prav tako pa tudi, da so načrtovali ukinitvev brezplačnosti za drugega in vsakega naslednjega otroka. Po podatkih ministrstva je v vrtec brezplačno vključenih 14.000 otrok. Po njegovem naj bi se tako, da bi obsegala samo tri plačne razrede, tisti starši, ki bi plačevali najmanj (prvi plačni razred) pa bi plačevali le stroške malice. Kot so izračunali, naj bi se plačila za vrtce gibala med 30 in 150 evri. Odzval se je tudi na nabor predlogov za »hitre« spremembe, ki jih je skupnost pripravila v času pogajanj za višino povprečnine, s katerimi smo želeli na področju predšolske vzgoje ter drugih področjih najti možnosti za nižanje stroškov oz. obveznosti občin. Strinjal se je s pobudo skupnosti, da se ukine 10 % nižje plačilo vrtca za prvega otroka, kadar sta v vrtec vključena dva. Povedal je, da so predlogi po večji soča-

S strani skupnosti smo ponovno opozorili na nujnost racionalizacije postopkov na področju predšolske vzgoje, uveljavitev večje fleksibilnosti občin pri določanju predšolske vzgoje ter predvsem na nujnost samoomejitve.

snosti ali povečani pedagoški obveznosti sicer razumljivi, učinkov pa ne prinesejo, zato je nesmiselno vztrajati na takšnih spremembah. Strinjal se je z možnostjo, da bi izenačili heterogene in homogene normative. Prav tako je opozoril, da spremembe pri standardih in normativih v globalu naj ne bi prinesle smiselnih učinkov. Razmišljajo pa o predlogu skupnosti o bolj fleksibilnem vključevanju otrok v vrtce, torej o možnosti, da bi mimo normativa v vrtec vključili za neko časovno obdobje še kakšnega otroka več, če vrtec razpolaga z ustreznim prostorskim normativom.

S strani skupnosti smo ponovno opozorili na nujnost racionalizacije postopkov na področju predšolske vzgoje, uveljavitev večje fleksibilnosti občin pri določanju predšolske vzgoje ter predvsem na nujnost samoomejitve. Opozorili smo, da se mora tudi ministrstvo zavedati težkega položaja in da tak položaj zahteva razmisleke o tem, kaj je mogoče racionalizirati in spremeniti, pa zaradi tega kvaliteta predšolske vzgoje še vedno ne bi trpela. Glede na čas pred volitvami pa smo se vsi skupaj zavedali, da bo nova ekipa na novo nastavila svoje prioritete in da bo šele nekaj časa po volitvah jasno, kaj se bo ohranilo in kaj določalo na novo.

Komisija prepovedala odplačne storitve - (tudi) občinam

JASMINA TKALČIČ

Skupnost občin Slovenije je s strani Komisije za preprečevanje korupcije prejela dopis, v katerem je vse institucije javnega sektorja ter s tem vse občine pozvala, da zavrnejo odplačne storitve v zvezi s pripravo načrtov integritete in ukrepov iz akcijskega načrta.

Komisija je v dopisu opozorila, da morajo zakonske obveznosti v zvezi z navedenimi dokumenti oziroma ukrepi opravljati zavezanci sami, ker tako zahteva zakon in narava teh ukrepov. Vsako odstopanje od te zahteve naj bi komisija obravnavala kot kršitev Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije in posledično kot nesmotrno porabo javnih finančnih sredstev. S strani Skupnosti smo na Komisijo podali pisno pripombo na poslan dopis ter komisijo vljudno pozvali k preklicu posredovanega dopisa. V Sloveniji imamo 211 občin. Od tega je velika večina občin takšnih, ki ne razpolagajo z zadostnim strokovnim kadrom (zaposlujejo 6 ali manj ljudi). Tako so se

občine ob izvajanju svojih zakonskih dolžnosti primorane obrniti na zunanjo pomoč. Poziv Komisije je žal tudi v nasprotju z določbami Ustave RS, vsebina zahtevanega pa posega v avtonomijo lokalnih skupnosti. Prav tako si je Komisija z danim dopisom razširila pristojnost, ki sodi v domeno Računskega sodišča. Kontrola smotrne rabe javnih finančnih sredstev je namreč v pristojnosti slednjega. Dopis Komisije je nadalje tudi v nasprotju z besedilom Smernic za izdelavo načrta integritete, ki jih je Komisija izdala 11.4.2011. V tretjem odstavku 9. člena smernic je namreč zapisano, da mora v primeru, da bi zavezanec v delovno skupino želel imenovati ali najeti za sodelovanje pri izdelavi načrta integritete zunanje ga izvajalca, o tem predhodno obvestiti Komisijo. Izhajajoč iz samih smernic, je zunanja pomoč za izdelavo načrta integritete občinam dovoljena.

Na ravni lokalne skupnosti je pomembno, da se izdajo in sprejmejo akcijski

Izhajajoč iz samih smernic, je zunanja pomoč za izdelavo načrta integritete občinam dovoljena.

načrti in načrti integritete, ki bodo učinkoviti in bodo v praksi dejansko živel. Občine kvantitativno ne razpolagajo s potrebnim kadrom za izpolnitev zakonske zahteve izhajajoč iz Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije. Zato je po mnenju Skupnosti več kot pomembno, da se ne posega v avtonomijo lokalnih skupnosti, kako in na kakšen način bo zadostila zakonskim zahtevam. Na državni ravni mora biti pomembno zgolj, da se zakonskim zahtevam zadosti in da izvajanje slednjega v praksi dejansko zaživi.

V skladu s pričakovanji je bil tudi odgovor, v skladu s katerim Komisija ne odstopa od svojega stališča oz posredovanega navodila vsem zavezancem. V okviru dodatne obrazložitve so med drugim zapisali, da samostojno izdelavo načrta integritete narekuje že dolžnost oz. odgovornost skrbnega upravljanja z javnimi sredstvi, zaradi česar najemanje zunanjih izvajalcev terja res utemeljene razloge. Prepričani so, da v danih primerih temu ni tako.

Komisija je še v odgovoru navedla dejstvo, da brezplačno usposablja osebe, ki so odgovorne za načrte integritete, in da zavezancem za izdelavo načrtov integritete nudi brezplačno pomoč pri njihovi pripravi in izdelavi. Zatorej ...

Komisija o informacijah (ne)javnega značaja

JASMINA VIDMAR

V Velenju se je konec oktobra sestala Komisija za pravna in zakonodajna vprašanja. Za predsednico je bila izvoljena Andrej Katič iz Mestne občine Velenje, za podpredsednika pa Bogdan Žižmond Kofol iz Mestne občine Nova Gorica. Na sestanku so prisotne članice in člani obravnavali nekaj perečih tem, na katere že nekaj časa opozarjajo mnoge občine članice. Tako med drugim problematiko izvajanja Zakona o dostopu do informacij javnega značaja še v povezavi z izvajanjem zakona o varstvu osebnih podatkov. Prisotni so ugotavljali, da je pri izvajanju oz. interpretiranju določb zakona prišlo marsikdaj do takšnega poseganja v dosedanje načine dela in delovanja, da se dolgoročno spreminja podoba medsebojne komunikacije, sodelovanja in delovanja različnih vpletenih. Po prepričanju

komisije je varstvo in zaščita zasebnosti pomemben segment vsake pravne države, vendar pa je prav tako po mnenju komisije mnogo dosedanjih interpretacij preseglo meje same zaščite zasebnosti. Komisija je prav tako ugotavljala, da so se tako občine v mnogih primerih soočile z dvema zavezama. Na eni strani z zavezo po transparentnem delovanju, z zavezo odprtosti in čim večji in boljši komunikaciji z občani in občankami. V tem kontekstu tudi z vedno pogostejšimi zahtevami po obsežnih informacijah javnega značaja, ki, četudi so lahko v določenem trenutku plačljive, zahtevajo enormno delo, ki ga ne more in ne sme opraviti nekdo zunanji, temveč samo za določeno področje zadolžena oseba. Na drugi strani pa z nenehnimi omejitvami, kaj vse je naenkrat zaščita zasebnosti (kandidatne

liste za volitve, snemanje sej občinskih svetov, pošiljanje daril ob rojstvih otrok ...). Po mnenju članic in članov komisije zahteva zdajšnje stanje in ravnanje za področje pristojne službe (urad informacijske pooblaščenke) nujen in splošen razmislek, kako naprej. Razmislek, kaj se varuje, kako se varuje. Mnoge dosedanje odločitve pa so izrazito posegle v ustaljene načine življenja, načine, ki do sedaj niso bile osporavane, niti problematične. Ob tem pa obsežno obremenjujejo zaposlene v javni upravi preko vseh meja potrebnosti in smiselnosti. Komisija se je zato odločila, da pregleda dosedanje odločitve informacijske pooblaščenke, pregleda razsodbe evropskega sodišča ter ponovno preuči veljavno zakonodajo. Nato pa bo predsedstvu predlagala naslednje korake na tem področju. Članice in člani komisije so govorili tudi o pristojnostih občin ter možnostih, da bi se v bodoče zmanjšale ali pristojnosti ali pa vsaj naloge občin. Prisotni so namreč poudarjali, da je v državi, ki se sooča z vedno večjo krizo, nujno opraviti razmislek, kaj zmoremo in česa več ne. Pa ne samo za državno temveč tudi lokalno raven. Dogovorili so se, da bo to projekt naslednjega leta in novega mandata no-voizvoljene ekipe.

Komisija za občinsko redarsko službo o e-izvršbah, ZORedu ter informacijski pooblaščenki

MIHA MOHOR

Na drugem sestanku Komisije za občinsko redarsko službo, ki je bil v Celju 15. novembra, so članice in člani s predstavniki državnih organov pogovarjali o težavah pri delu občinskih redarjev. Na začetku so predstavniki Carinske uprave RS predstavili e-izvršbe, ki bodo s 1.1.2012 potekale elektronsko, izvajala pa jih bo Carinska uprava RS. Elektronske izvršbe bodo skrajšale postopke in povečale učinkovitost. Predstavniki Carinske uprave so predstavili spletno orodje ter pogoje, ki jih morajo občine oz. občinska redarstva izpolniti za uporabo e-izvršb. Občine oz. občinska, medobčinska ali mestna redarstva morajo podpisati dva dogovora s Carinsko upravo, ki sta pogoj za uporabo njihove storitve. V nadaljevanju so se člani komisije pogovarjali o možnosti spremembe ZOReda. Po mnenju članov komisije zakon potrebuje manjše spremembe, s katerimi bi bilo delo na terenu še bolj učinkovito. Predstavniki SVLR je na začetku opozoril na nevarnosti pri spreminjanju zakonodaje, saj se v medresorski obravnavi ter obravnavi v državnem zboru lahko z amandmaji naredi več škode kot koristi. S tem je mislil predvsem na dodatne naloge in obveznosti, ki bi se lahko v primeru spremembe zakona dodatno prenesli na redarje. Trenutno je aktualna sprememba Zakona o zaščiti živali, po katerem bi se na redarje preneslo pooblastilo za preverjanje uporabe povodca ter uporabe nagobčnika nevarnih psov. Predlagal je, da se težave najprej poizkušajo odpraviti s tolmačenjem členov pripravljavcev zakona in šele ko se izčrpajo te možnosti, se predlaga sprememba zakona. Na koncu so se članice in člani pogovorili še s predstavnikom informacijske pooblaščenke o dilemah pri delu z osebniimi podatki. Informacijski pooblaščenec je izpostavil, da morajo imeti občine oz. redarstva sprejet akt, s katerim imajo določeno, kdo lahko dostopa do osebnih podatkov. Prav tako je izpostavil, da morajo iz prekrškovnih zadev po pretečenem roku uničiti oziroma izbrisati osebne podatke. S predstavnikom informacijske pooblaščenke je bilo dogovorjeno tesnejše sodelovanje s Komisijo za občinsko redarsko službo pri Skupnosti občin Slovenije. Le-to bo imelo predvsem preventivni učinek, saj se bodo preprečile morebitne kršitve. Sodelovanje je lahko koristno tudi v primeru, da informacijski pooblaščenec odkrijejo kakšno pomanjkljivost v občinskem, medobčinskem ali mestnem redarstvu. S pomanjkljivostjo se bodo preko komisije seznanila ostala redarstva ter jo bodo odpravila brez kontrole informacijskega pooblaščenca. Ugotovljeno je bilo, da imata tako Komisija za občinsko redarsko službo kot informacijski pooblaščenec skupen cilj, ki je učinkovito, strokovno in zakonito delo občinskih redarjev.

Prvi sestanek Delovne skupine za črpanje EU sredstev

MIHA MOHOR

V ponedeljek, 28. novembra, se je v Slovenski Bistrici prvič sestala Delovna skupina za črpanje EU sredstev, ki je bila ustanovljena z namenom, da kot strokovno delovno telo sodeluje s Službo vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko (SVLR) na področju črpanja sredstev, da nudi podporo tako slovenski delegaciji v Odboru regij kot Skupnosti občin Slovenije. Prepričani smo, da lahko dobro sodelovanje med delovno skupino in SVLR na eni strani poveča učinkovitost črpanja sredstev iz finančne perspektive 2007-2013, na drugi strani pa olajša prijavljanje razpisov v naslednji finančni perspektivi 2014-2020.

Na sestanku so predstavniki občin izpostavili, da jim veliko težav povzročajo finančne kontrole, ki ne razumejo stanja na terenu (ki velikokrat odstopa od prijave v projektu), kar nepotrebno birokratizira postopke ter otežuje črpanje sredstev. Tako so člani delovne skupine izrazili potrebo, da svojega člana v delovno skupino predlaga tudi SVLR, kar bi povečalo tako učinkovitost kot strokovnost delovne skupine. Na sestanku je bilo večkrat poudarjeno, da imamo s SVLR skupen cilj, ki je izpeljati dobre projekte ter zakonito počrpati evropska sredstva, ki so na voljo.

V nadaljevanju sestanka je delovna skupina govorila tudi o možnosti vzpostavitve pisarne v Bruslju, ki bi podpirala slovensko delegacijo v Odboru regij ter bi lobirala za projekte slovenskih občin. Trenutno pokriva potrebe slovenskih občin le Slovensko gospodarsko in raziskovalno združenje. Skupnost občin Slovenije se je že v prejšnjem mandatu zavzemala za pisarno v Bruslju, zataknilo pa se je pri finančnih sredstvih. Skupnost nima na voljo dovolj sredstev za ustanovitev pisarne, prav tako pa sredstva nismo mogli zagotoviti iz državnega proračuna. Dosegli pa smo, da je SVLR zaposlil osebo, ki pokriva delo Odbora regij ter nudi podporo delu slovenske delegacije v Od

Komisija za e-poslovanje

SAŠA KEK

V sredo, 23. novembra, se je v Ljubljani drugič sestala Komisija Skupnosti občin Slovenije (SOS) za e-poslovanje. Uvodoma je direktor Direktorata za informacijsko družbo na Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo (DID-MVZT) Marjan Turk predstavil osnutek predloga novega Zakona o elektronskih komunikacijah (v nadaljevanju ZEKom-1) ter občine pozval k aktivnemu sodelovanju. Sekretariat SOS je osnutek in poziv k oddaji predlogov in pripomb že poslal občinam, skupaj z poglavitnimi (zlasti novimi) rešitvami, ki so pojasnjene v spremnem dopisu k osnutku ZEKom-1, ki je v javni obravnavi.

V nadaljevanju je predstavnik DID-MVZT predstavil novosti Javnega razpisa za sofinanciranje projektov razvoja e-storitev in mobilnih aplikacij za javne in zasebne neprofitne organizacije v letih 2011 do 2013, komisija pa se je seznanila z dvema projektnima idejama za morebitno skupno prijavo. Predvidena sredstva za razpis so 4 mio EUR, projekti pa naj ne bi presegali 200.000 EUR. Poudarek bo na inovativnih rešitvah, ki bodo sledile trajnostnemu razvoju. Novost pri razpisu bodo neupravičeni stroški svetovanja, pričakovati pa je 90-odstotno sofinanciranje projektov, ki bodo izbrani.

Iz Ministrstva za javno upravo so komisiji predstavili trenutno stanje, izhodišča za novi razpis, primerjavo programskih paketov Enterprise Agreement in Select Plus in statistiko prejetih pooblastil. Razpis je bil objavljen 18.11.2011 in odpiranje bo 29.12.2011. Trenutno še prejema spremembe in pomanjkljivo oddana pooblastila. Ponudbe naj bi se sklepale v januarju 2012.

Medresorska delovna skupina za odprto kodo, katere predstavnika sta bila prisotna na seji iz Ministrstva za javno upravo in Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in

tehnologijo, sta predstavila stanje na tem projektu. Tri občine so že izrazile interes za sodelovanje - kot pilotni primeri. V razpravi je bila izpostavljena slaba izkušnja izpred nekaj let, ko je bilo v okviru medresorske skupine v drugi zasedbi dogovorjeno, da SOS pomaga poiskati pilotno občino. V pilotni občini naj bi se spremljal prehod na odprtokodno namizno programsko opremo, morebitne težave in rešitve zanje pa bi služile ostalim občinam, da se ne bi ponavljalo isto. SOS je našel pilotno občino, ki je bila pripravljena sodelovati, vendar se je že na prvem sestanku s predstavniki Centra za odprto kodo, ki naj bi jim nudili tehnično pomoč, zgodba zaključila s predračunom, katerega znesek je bil višji od redne cene licenc podjetja Microsoft v prvi trgovini. Ob odprti kodi se vsi zavedamo dejstva, da ni brezplačna, vendar nam na Skupnosti občin Slovenije nikakor ni bilo jasno, kako lahko podjetja združena v Center za odprto kodo prejema finančna sredstva iz državnega proračuna za podporo javnemu sektorju, istočasno pa za podporo izstavljajo predračune oz. račune osebam javnega prava. Takšen ponesrečen poizkus naj se ne bi ponovil, sta zagotovila nova člana medresorske skupine in izrazila obžalovanje nad slabo izkušnjo. Povedala sta, da je za projekt prehoda na odprtokodno programsko opremo rezerviranih nekaj sredstev, iz katerih bi se lahko tehnična pomoč pokrila tudi pilotnim občinam.

Direktor Državne volilne komisije Dušan Vučko je žal tik pred sestankom opravičil svojo prisotnost, zato je bilo manj govora o aplikaciji za lokalne volitve. Informacijske podpore za morebitne nadomestne volitve županov, ki bi lahko bili izvoljeni za poslance, v glavnem ni pričakovati, kot je povedal Marko Hrovat iz Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko. Komisija je na koncu sestanka še imenovala podpredsednika komisije, soglasno je bil imenovan Matej Gomboši, župan Občine Beltinci.

Konstitutivna seja komisije za mladinsko politiko

BARBARA HORVAT
KOORDINATORKA KOMISIJE

Sedmega novembra letos je v prostorih Mladinskega hotela Velenje potekala konstitutivna seja Komisije za mladinsko politiko Skupnosti občin Slovenije. Predstavnici in predstavniki občin, ki so aktivni na področju mladinske politike, je bil predstavljen skupni projekt Mladinskega sveta Slovenije in Mladinske mreža MaMa, imenovan Dialog mladih, ki poteka v okviru strukturiranega dialoga. Komisija za mladinsko politiko SOS je podprla projekt in se želi v tega aktivno vključiti. Projekt izpostavlja zaposljivost mladih v Sloveniji kot najpomembnejši izziv na področju mladinske politike in opredeljuje mladinsko delo kot priložnost mladim, da pridobivajo potrebne ključne kompetence in veščine za nadaljnje življenje ter tako povečajo svojo zaposljivost, hkrati pa prispevajo k razvoju skupnosti, v kateri živijo.

Mladinski svet Ajdovščina je predstavil projekt Mladi odpiramo prostor: vzpostavljanje in razvoj lokalnih mladinskih politik, v okviru katerega se bo oblikoval certifikat Mladim prijazna lokalna skupnost in zbornik o ukrepih na področju lokalnih mladinskih politik. Mladinski svet Ajdovščina je organiziral v sodelovanju s Skupnostjo občin Slovenije tudi posvet Mladim prijazna občina, ki je potekal v sredo, 9. novembra 2011. V sklopu projekta ustanovljena podporna struktura za občine, ki želijo izboljšati ali ustanoviti mladinski program; poslana strokovnjakinja na področju

mladinske politike se bo posvetila občinam in jim nudila pomoč pri reševanju problematik v občini in svetovala pri oblikovanju razvojnega programa. Občine bodo, da bodo dosegle naziv mladim prijazna občina, morale izpolniti določene pogoje oz parametre. Ovrednotila se bo stopnja participacije mladih (obstoj mladinskih svetov, komisij za mladinsko politiko ...), sistemska obravnava področja mladinske politike (lokalni program za mladino, občinski odloki ...), politika izobraževanja mladih (sofinanciranje usposabljanj, štipendiranje ...), mobilnost (subvencioniranje prevozov, prevozne linije ...), zaposlovanje (subvencije za pogodbene zaposlitve, sofinanciranje s.p.-jev ...) itd. Na posvetu so predstavili tudi zbornik, v sklopu katerega so predstavljene lokalne mladinske politike, analiza stanja na dotičnem področju, priprava občinskih odlokov za urejanje področja ter pripravljeni vzorci strategije za mladinsko politiko.

Kamal Shaker, predsednik Mladinskega sveta Slovenije, je na seji komisije predstavil tudi ključne poteze programa EU Mladi v akciji. Izpostavil je dejstvo, da je projekt ključnega pomena za mlade, mladinsko delo in neformalno učenje mladih. Program je do sedaj bil samostojen program, namenjen izključno mladim, mladinskemu delu in mladinskim organizacijam. 29.6.2011 pa je Evropska komisija v okviru Programa za Evropo 2020 predlagala združitev trenutno ločenih programov

Občine bodo, da bodo dosegle naziv mladim prijazna občina, morale izpolniti določene pogoje oz parametre. Ovrednotila se bo stopnja participacije mladih (obstoj mladinskih svetov, komisij za mladinsko politiko ...), sistemska obravnava področja mladinske politike (lokalni program za mladino, občinski odloki ...), politika izobraževanja mladih (sofinanciranje usposabljanj, štipendiranje ...), mobilnost (subvencioniranje prevozov, prevozne linije ...), zaposlovanje (subvencije za pogodbene zaposlitve, sofinanciranje s.p.-jev...) itd.

na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa v enoten program »Education Europe«. Ker je Komisija za mladinsko politiko prepričana, da bo mladinska razsežnost, ki je v trenutnem programu Mladi v akciji močno izpostavljena, po novem sistemu zapostavljena, predvsem v njegovi komponenti, ki se dotika neformalnega izobraževanja mladih, je na pobudo predsednika MSS predlagala, da se na Predsedstvo SOS naslovi poziv, da prav tako podpre ter na nacionalni in mednarodni ravni zagovarja sprejeto stališče komisije. Na prihodnji seji Predsedstva je le-to predlog komisije potrdilo.

Na konstitutivni seji Komisije za mladinsko politiko SOS je bil za predsednika izbran Igor Jurišič (Občina Ruše), ki se je zavzel za povezovanje občin in mladinskih organizacij, saj je sodelovanje mladih pri odločitvah in dejavnostih na lokalnem nivoju ključnega pomena. Mesto podpredsednika komisije za mladinsko politiko SOS je zasedel Dimitrij Amon iz občine Velenje.

Za več znanja v občinah

JASMINA TKALČIČ

V okviru SOS smo si tudi v tej polovici leta prizadevali (in si še prizadevamo) poiskati ustrezne vsebine, na področju katerih bi zaposlenim na občinah omogočili več znanja in strokovnosti. Tako smo v zadnjih treh mesecih izvedli izjemno zanimive in po vsebini poučne seminarje.

Izvedba seje občinskega sveta (12.10.2011)

Za izjemno zanimivo in na praktičnih primerih izvedeno predavanje je poskrbela Neža Vodušek, sekretarka Službe Vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko. V okviru predavanja je predstavila organe občine in njihovo sodelovanje, pristojnosti in vlogo župana, občinskega sveta, nadzornega odbora občine ter občinske uprave. Osrednji del je bil namenjen organizaciji dela občinskega sveta ter vodenju seje občinskega sveta. Udeležencem seminarja je bila dana možnost individualnega obravnavanja in reševanja njihovih vprašanj in dilem. Vsekakor je bilo izobraževanje izjemno poučno, zato ste vsi tisti, ki se ga niste udeležili, veliko zamudili.

Nomotehnika oziroma kako pravilno napisati predpis na ravni občine (10.11.2011 v LJ in 16.11.2011 v MB)

Zaradi pomembnosti vsebine navedenega sklopa predavanj in pa z željo, da bi predavanja regijsko pokrili, smo delavnico organizirali na dveh lokacijah, v Ljubljani in Mariboru. Ponovno je predavala Neža Vodušek, sekretarka iz Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno

politiko, ter ponovno poskrbela za zanimiva, kvalitetna in na praksi utemeljena predavanja. Ker je potreba po izvedbi tovrstnega vsebinskega dela na terenu še izražena, bomo v pričetku novega leta seminar organizirali še v Postojni in v SV delu Slovenije. Na delavnici bo na praktičnih primerih tako ponovno predstavljena vrsta predpisov, njihova hierarhija in ureditev v poslovniku. Kako je z modelom odloka v prvi in drugi obravnavi, kako je pravilno zapisana preambula, kako členi in njihova obrazložitev ter prehodne in končne določbe, ste in še boste izvedeli na praktičnih primerih. Upamo, da se nam pridružite!

Predstavitev novega Zakona o varnosti in zdravju pri delu (15.11.2011)

Žal v sekretariatu v primeru kadar ne poznamo predavateljev oziroma še nismo z njimi sodelovali, nimamo vpliva na to, ali bodo predavanja izvedena strokovno in kvalitetno. Tega tudi ne moremo vedeti. K predstavitvi novega predloga Zakona o varnosti in zdravju pri delu smo povabili predstavnike Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, saj so slednji predmetni zakon pripravljali in /bi naj imeli/ njegovo vsebino tako rekoč v malem prstu. Predstavnica predavateljev se je tako do nas, organizatorja ter posredno do udeležencev seminarja, obnašala izjemno nestrokovno in nespoštljivo. Predavanje je temeljilo na ppt prezentaciji, iz katere so se dobesedno brali posamezni členi zakona, predstavniki pa tudi niso znali odgovarjati na konkretno postavljena vprašanja udeležencev. Za na

vrh smo še bili deležni pritoževanja s strani predstavnice ministrstva, da se je predavanja udeležilo majhno število udeležencev in pa opazka, da je temu tako, ker so predavanja za občine pod okriljem SOS praktično brezplačna. Glede na kvaliteto izvedbe s strani predstavnikov ministrstva smo bili po eni strani olajšani, da se predavanja ni udeležilo večje število oseb, kljub temu pa menimo in ostajamo na prepričanju, da se posveta udeležijo uradniki, ki pojasnili in dodatno izobraževanje iz kakršnegakoli razloga potrebujejo, kar pa ne sme in ne more biti razlog za nespoštljivo ravnanje in slabo kvaliteto predavanja. Morda pa je slaba volja predavateljice izhajala iz dejstva, da je v skladu s sklepom vlade predavanja za občine izvedla brezplačno? Odgovora verjetno ne bomo nikoli (iz)vedeli ...

Pridobivanje nepovratnih evropskih sredstev v novi finančni perspektivi (9.12.2011)

V času izdaje časopisa bo za nami izvedena konferenca glede črpanja nepovratnih evropskih sredstev, na katero se je v času pisanja tega članka prijavilo že veliko predstavnikov občin. Na sami konferenci bodo (so) sodelovali predsednik SOS Leon Kremžar, župan občine Miklavž na Dravskem polju, dr. Ivan Žagar, podpredsednik SOS in župan občine Slovenska Bistrica, Nina Majcen z Računskega sodišča in dr. Peter Wostner iz Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalni razvoj. Pomen črpanja nepovratnih evropskih sredstev za občine bo (je) predstavil predsednik SOS. Problematike črpanja evropskih sredstev v občinah se bo (je) dotaknil dr. Ivan Žagar, Nina Majcen z Računskega sodišča pa bo (je) predstavila rezultate revizije stroškov kontrol črpanja evropskih sredstev, ki jo je izvedlo Računsko sodišče. Vsebinski del Kohezijske politike po letu 2013 pripada dr. Peter Wostnerju iz Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalni razvoj.

Novopridružene občine članice

BARBARA HORVAT

Občine Sveti Jurij ob Ščavnici, Šmarješke Toplice, Središče ob Dravi in Sodražica nove članice SOS

Z velikim veseljem vas obveščamo, da so se Skupnosti občin Slovenije ponovno pridružile nove občine, kar kaže, da vloga in pomen povezovanja občin dobiva vedno večjo težo. V nadaljevanju vam želimo predstaviti naše novopečene članice.

Občina Sveti Jurij ob Ščavnici

Občina Sv. Jurij ob Ščavnici je samoupravna lokalna skupnost ustanovljena na območju 27 naselij. Občino predstavlja in zastopa župan, Anton Slana. Občina Sv. Jurij ob Ščavnici šteje z 2950 prebivalci med srednje velike kmetijske občine v Prlekiji in leži na nadmorski višini 232 m. Razprostira se na 51 m². Občina Sv. Jurij ob Ščavnici je izrazito podeželska, kmetijstvo kot gospodarska panoga pa sta prevladujoči dejavnosti. Od znamenitosti lahko izpostavimo Župnijsko cerkev Sveta Duha, ki se nahaja v senci pod 16 lipami na Stari Gori. Grajena je v baročnem stilu in se ponaša s pozlačenimi oltarji ter z drugimi najstarejšimi orglami v Sloveniji, ponaša pa se lahko tudi z mnogimi znanimi Slovenci, ki so pomembno vplivali na zgodovino slovenskega naroda - duhovnik in predvojni politik dr. Anton Korošec, narodni buditelj Davorin Trstenjak, pesnik in politik Edvard Kocbek ter dramatik in akademik dr. Bratko Kreft. Nepozabljivi pa so tudi sprehodi ob Blaguškem jezeru, ki nudi oddih v neokrnjeni naravi, ribičem ribolov ter kopanje v čisti vodi.

Občina Šmarješke Toplice

Občina Šmarješke Toplice je samostojna lokalna skupnost od 1.1.2007 z odcepi-

tvijo od Mestne občine Novo mesto. Občino s 3010 prebivalci na površini 34,2 km² vodi županja Bernardka Krnc. Občina je sestavljena iz 24 naselij. Šmarješke Toplice so vrelec zdravja in sprostitve, saj se tu v zavetju okoliških gozdov nahaja najsodobnejše slovensko termalno zdravilišče. Terme odlikuje bogato naravno okolje, ki gostom in izletnikom nudi številne rekreacijske možnosti v obliki kolesarskih in pohodnih poti. V bližini Šmarjeških Toplic se nahaja dolina Radulje v Klevevžu, Bela Cerkev pa izstopa zaradi številnih arheoloških najdb iz železne dobe.

Občina Središče ob Dravi

Občino Središče ob Dravi s 2307 prebivalci vodi župan Jurij Borko. Občina se razprostira na površini 31 km² in je sestavljena iz 5 naselij (Središče ob Dravi, Godeninci, Šalovci, Grabe in Obrež). Središče z bogato in burno zgodovino, ki sega v kameno dobo, je vedno stremelo po samostojnosti. Že v srednjem veku so si izborili lokalno avtonomijo, v kateri so uspešno funkcionirali več kot šeststo petdeset let. Drugi časi, drugačni pogledi in politični zasuk je avtonomijo prekinil skoraj za petdeset let. Leta 2006 pa je ponovno prišlo do dokončne odločitve o samostojnosti središke občine.

Občina Sodražica

Občina Sodražica se razprostira na 49,5 km² površine, na kateri v 23 naseljih živi 2.160 prebivalcev. Skoraj polovico površine občine pokrivajo mešani gozdovi, zato se je razvilo izdelovanje izdelkov iz lesa, imenovano tudi suha roba. V Sodražici so se uveljavile nekaterih pomembnih osebnosti v širšem slovenskem merilu, kot so dr. Ivan Prijatelj, slovstveni in kulturni zgodovinar, dr. Ivan Lovrenčič, ustanovitelj slovenskega lovskega društva,

urednik Lovca, France Gorše, akademski kipar; to so le nekateri izmed tistih, ki so ime Sodražice ponesli tudi izven naših meja. Ustaviti negativne demografske trende si je občina Sodražica postavila kot najpomembnejšo nalogo, zato se nezadržno trudi to področje narediti privlačno in zanimivo predvsem za mlade ljudi.

Občina Šentrupert

Občina Šentrupert leži v osrednjem delu porečja Mirne, savskega pritoka na Srednjem Dolenjskem. Vodi jo župan Rupert Gole. V 25 naseljih živi 2335 prebivalcev na skupni površini 42 km². Poselitev je zgoščena po naseljih na vzpetem kotlinskem robu. Znaki obljudenosti segajo daleč nazaj v prazgodovino, današnja podoba občine pa zrcali življenje od druge polovice prvega tisočletja naprej. Dominirata grad Škrljevo kot zgodovinsko dokazana posest kneginje Eme iz rodu dinastije Breško-Seliških in cerkev sv. Ruperta kot eden najlepših spomenikov zrele gotike v Sloveniji. Grad je zgrajen na vzpetini zahodno od vaškega naselja Škrljevo ob severovzhodnem robu šentrupertske ravnine. Župnija je v listinah izpričana kot ena najstarejših na nekdanjem Kranjskem. Močne gospodarske temelje ji je utrdila že kneginja Ema. V zgodnjem srednjem veku je bil na tem mestu celo sedež dolenjskega arhidiakonata. Najdragocenejša kulturna dediščina v tem prostoru izhaja iz obdobja gotike, a tudi barok je ustva-

ril eno najlepših stilno čistih arhitektur na Slovenskem – cerkev sv. Frančiška Ksaverija na Veseli Gori. Šentrupert pa lahko ponudi marsikaj tudi turistom, ki lahko uživajo v pohodih, kolesarjenju po dveh kolesarskih poteh, ki obkrožata vse glavne kulturne znamenitosti in ponujata kolesarju čudovite razglede, za tiste malo manj športne pa je na razpolago mnogo gostišč, vinskih kleti in turističnih kmetij, ki bodo vaš izlet gotovo popestrile.

Občina Škofljica

V tem letu se nam je pridružila tudi Občina Škofljica, kjer domuje več kot 9000 prebivalcev, vodi pa jo župan Ivan Jordan. Občina Škofljica leži v osrednjem delu Slovenije in zajema skrajni jugovzhodni rob Ljubljanskega barja z zato ki, Želimeljsko dolino in del gričevnatega sveta, ki se že od Orel in Molnika dviguje proti Vrhju nad Želimljami do vznožja gore sv. Ahaca nad Turjakom. Po velikosti (43,3 km²) šteje med manjše, vendar dobro razvite občine. Največji obrat v občini je Hoja - žaga in lepljenje konstrukcij s spremljajočimi programi. Škofljica pa je tudi dom pekarnice Pečjak, ki s testeninami in z izdelki zamrznjenega testa oskrbuje velik del Slovenije. Z odprtjem poslovno obrtne cone Škofljica pa se vse bolj krepi malo gospodarstvo v občini. Kmetijstvo je slabše razvito, saj se večji del kmetijskih zemljišč nahaja na ljubljanskem barju, preostali del pa na višinskem območju, zato v občini be-

ležijo sedem odstotni delež kmečkega prebivalstva. Naravno lepoto pokrajine dopolnjujejo cerkve z znamenitimi freskami, grad Lisičje ter stvaritve kiparja Jarma, arhitekta Kvaternika in slikarja Čemažarja. Občina Škofljica pa je bila dom tudi znanim Slovencem kot je to Janez Nepomuk Primic, ki je ustanovitelj stolice slovenskega jezika v Gradcu, skladatelj Jože Privšek in vsem dobro znan pisatelj Fran Saleški Finžgar.

Občina Markovci

Skupnost občin Slovenije je okrepila svoje moči, saj se nam je po potrditvi občinskega sveta v tem letu pridružila tudi občina Markovci. Občina Markovci je bila ustanovljena leta 1998 in danes šteje 4023 prebivalcev, ki živijo v naseljih Borovci, Bukovci, Markovci, Nova vas pri Markovcih, Prvenci, Sobotinci, Stojnci, Strelci in Zabovci, na skupni površini 33 kvadratnih kilometrov. Občino vodi župan Franc Kekec. Večina občanov Markovcev je vezanih na zemljo. Del občanov je zaposlenih v podjetjih in ustanovah bivše občine Ptuj, znatni del pa si je z marljivostjo in znanjem ustanovil lastna podjetja in delavnice. Glavni kmetijski panogi sta poljedelstvo in živinoreja. Precej je čebelarstva, ki mu je dobro pašo nekoč dajala ajda. Posebnost občine Markovci pa je korant in drugi pristni pustni liki: rusa, piceki, orači, vile, medvedi, kopjaši in še kaj, ki vsako leto privabijo na fašenk v Markovce mnogo ljudi.

Komisija odbora regij za naravne vire

BARBARA HORVAT

Komisija za naravne vire (NAT) se je sestala v ponedeljek, 28.11.2011, v prostorih Odbora regij v Bruslju. Seja je bila posvečena Mnenju o zakonodajnih predlogih o reformi skupne ribiške politike in mnenju o zakonodajnih predlogih o reformi skupne kmetijske politike.

Odbor regij meni, da mora skupna ribiška politika dolgoročno zagotavljati trajnostne okoljske, gospodarske in socialne pogoje ter prispevati k višjemu življenjskemu standardu v ribiškem sektorju in stabilnemu trgu in zagotavljati razpoložljivost

virov in dostopnost preskrbe za potrošnike po primernih cenah. Zato so v mnenju pozvali k uporabi večletnega pristopa k upravljanju ribištva. Strinjali so se tudi, da je treba sprejeti ukrepe za zmanjšanje in odpravo sedanjih visokih ravni naključnega ulova in zavržkov, ki pomenijo veliko odpadkov in negativno vplivajo na trajnostno izkoriščanje morskih bioloških virov in ekosistemov ter finančno vzdržnost ribištva. Glede na to je mnenja, da se mora prepoved zavržkov uvajati postopoma, v glavnem za vrste za industrijsko uporabo in dovoliti odmetavanje organizmov, ki lahko preživijo, ko se zopet nahajajo v morju. Komisija NAT se je tudi strinjala, da je omejitev obveznega sistema prenosljivih ribolovnih koncesij na velika plovila upravičena zaradi posebnih značilnosti in socialno-ekonomske ranljivosti ladjevij za obalni ribolov. Odbor regij se zaveda, da je treba pri izvajanju skupne ribiške politike upoštevati povezanost z drugimi pomorskimi vprašanji in priznavati, da so vprašanja v zvezi z evropskimi oceani in morji med seboj povezana, vključno s

pomorskim prostorskim načrtovanjem. V mnenju OR poziva k oblikovanju ustrezne večletne finančne podpore EU za izpolnjevanje prednostnih nalog skupne ribiške politike, ki bi prispevala k uresničitvi ciljev in izboljšala gospodarsko uspešnost sektorja, ustvarila delovna mesta ter uvedla modernizacijo in inovacije.

Komisija za naravne vire (NAT) se je seznanila tudi z zakonodajnimi predlogi o reformi skupne kmetijske politike in razvoju podeželja po letu 2013. Komisija se nagiba k mnenju, da je opustitev sistema preferencialov Skupnosti neprimerna. Evropska strategija je namreč potrebna, da se preprečijo izkrivljanja konkurence držav, ki ne spoštujejo pravil trajnostnega kmetijstva in dobrega počutja živali, ki so obvezujoča za evropske proizvajalce. Prepričani so, da je potrebno tudi bolj vztrajati pri zahtevi po uporabi zaščitnih klavzul, ki jih dopušča STO ter razmisliti o krepitvi nadzora nad uvozom na mejah unije. Komisija želi kmetijstvo usmeriti v večje spoštovanje okolja in zagotoviti dodatno podporo v višini 30 % letne nacionalne zgornje meje z naslednjimi tremi ukrepi: diverzifikacija posevkov z največ tremi pridelki, ohranitev trajnega travinja, oblikovanje ali ohranitev površin z ekološkim pomenom, ki pokrivajo najmanj 7 % kmetijske površine vsake kmetije. Ta razvoj je sicer pozitiven, vendar je komisija NAT mnenja, da mora predlog Komisije zajemati več kot tri predlagane ukrepe, da bo kmetijska praksa znova temeljila na agronomiji.

Sestanek komisije CIVEX

MIHA MOHOR

Komisija za državljanstvo, upravljanje ter institucionalne in zunanje zadeve (CIVEX) se je sesala 1. decembra v Bruslju. Na svoji redni seji so članice in člani obravnavali mnenje o razvoju evropske kulture upravljanja na več straneh, ki jo vidijo kot usklajeno delovanje unije, držav članic ter regionalnih in lokalnih oblasti. V mnenju poročevalca pozdravlja povečano vlogo Odbora regij, ki jo je dosegel s tesnejšim sodelovanjem s predsedstvom Evropskega sveta. Poročevalec je v mnenju podprl delovanje skupine na visoki ravni za zmanjšanje upravne obremenitve ter poudarja, da se bo zavzel za zmanjšanje upravnih bremen lokalnih in regionalnih oblasti. Prav tako se je poročevalec zavzel, da mora evropski zakonodajalec predstavnike lokalnih in regionalnih oblasti vključiti v delegacije držav članic za pogajanja o vsebini partnerskega sporazuma z Evropsko komisijo.

V nadaljevanju so članice in člani obravnavali še mnenja o povečanju učinka razvojne politike EU, v katerem je poročevalec opozoril na vlogo lokalnih in regionalnih oblasti pri izvajanju razvojne politike EU. V mnenju o zakonodajnem svežnju o pravicah žrtev poročevalec poudarja, da bo imel s strani Evropske komisije predloženi sveženj, pomemben učinek na lokalno in regionalno raven, zlasti glede finančnih posledic. To ne velja le za regije v državah članicah EU s federalno strukturo, ampak tudi za lokalno raven, saj imajo v mnogih primerih prvi stik z žrtvami kaznivih dejanj lokalna policija in drugi lokalni organi. Poleg tega bodo pogosto morale za posebno ranljive žrtve, kot so otroci in mladoletniki ter invalidi, skrbeti lokalne oblasti. Zato Odbor regij poudarja, da je treba najti ustrezne finančne rešitve v različnih nacionalnih okvirih, da se zagotovi boljša zaščita žrtev v skladu s predlogi in da bodo lokalne in regionalne oblasti lahko izpolnile svoje obveznosti.

Na koncu so članice in člani komisije CIVEX govorili še o izzivih širitve ter glavni izzivi v letu 2011-2012, kjer so pozdravili zaključek pogajanj s Hrvaško ter sporazum s Slovenijo glede meje na morju. V nadaljevanju so obravnavali še napredek Makedonije, Črne gore, Srbije, Turčije in Islandije. Prisotni so razpravljali predvsem o možnosti krepitve lokalnih in regionalnih oblasti v naštetih državah ter o možnih ukrepih za hitrejšo vključitev navedenih držav v EU.

Sestanek komisije ENVE

BARBARA HORVAT

Komisija za okolje, podnebne spremembe in energijo se je sestala 30.11.2011 v Bruslju, da bi razpravljala o direktivi o okoljskem hrupu in nadaljnjem ukrepanju, se seznanila z izvajanjem reviziji politike EU na področju kakovosti zraka in emisij, s strategijo EU o biotski raznovrstnosti 2011-2020 ter predstavitvi projekta Mladi Evropejci – poskrbimo za planet.

Odbor regij (OR) je opozoril na pomembnost preprečevanja obremenitve s hrupom in nadgradnje evropske politike o hrupu in izrazil razočaranje, ker niti v direktivi niti v poročilu o njenem izvajanju ni posebej navedeno, kakšna je vloga lokalnih in regionalnih oblasti. V mnenju je OR znova poudaril, da je treba sprejeti zavezujoče cilje glede preprečevanja hrupa, ki so mu ljudje izpostavljeni in da je potrebno upoštevati zadnje podatke Svetovne zdravstvene organizacije glede pasov hrupa, na podlagi katerih bi bilo treba območje poročanja za vrednosti kazalnika LNOČ znižati na 40 dB. Zato so priporočili sprejetje ukrepov urbanističnega načrtovanja, kot so uvedba podzemnih tramvajev, spodbujanje kolesarjenja in pešačenja, programi zelenih javnih naročil ter zagotavljanje, da imajo lokalne in regionalne oblasti ustrezne spodbude in primerne informacije o mehanizmih EU za financiranje.

Sestanek komisije COTER

MIHA MOHOR

Komisij teritorialno in kohezijsko sodelovanje se je sestala 5. decembra v prostorih Odbora regij v Bruslju. Teme sestanka komisije so bile povezane s črpanjem EU sredstev. V sklopu prvega mnenja so razpravljali o predlogu spremembe uredbe o evropskih združenjih za teritorialno sodelovanje (EZTS), s katero želi Evropska komisija poenostaviti postopek ustanovitve EZTS-ja, kot odpraviti največje pomanjkljivosti veljavne uredbe. V kolikor bo predlog sprememb sprejet, bodo v EZTS vključene tudi regije držav nečlanic. Prav tako pa natančneje opisana merila, ki jih nacionalni organi uporabljajo za odobritev oz. zavrnitev ustanovitve, omejen pa je tudi čas, ki ga ima nacionalni organ za preučitev vloge. Članice in člani komisije so predlagane spremembe podprli.

V nadaljevanju so članice in člani obravnavali predlog uredbe o smernicah unije za razvoj vseevropskega prometnega omrežja. S predlogom uredbe namerava Evropska komisija rešiti 5 glavnih težav, ki omejujejo prost prenos blaga in stori-

tev. Prvo težavo povzročajo manjkajoče povezave med državnimi mejami. Drugi problem predstavlja razlika v kvaliteti prometne infrastrukture (ozka grla), ki morajo biti odpravljena do 31. decembra 2030. Evropska komisija ugotavlja, da se mora izboljšati prometna infrastruktura v smeri vzhod-zahod. Tretji problem predstavlja razdrobljenost prometne infrastrukture med načini prevoza. Vozlišča, s katerimi bi lahko odpravili ozka grla, niso dovolj izkoriščena. Četrta težava je v vlaganju v infrastrukturo, ki bi naj pripomogla zmanjšati izpuste toplogrednih plinov v prometu za 60% do leta 2050. Peto težavo pa predstavlja nacionalne zakonodaje, ki s svojimi pravili in zahtevami povzročajo ovire in ozka grla v prometu. Poročevalec Odbora regij je podprl predlagane spremembe, predvsem pa ceni dejstvo, da bodo države članice na podlagi uredbe morale izpolniti svoje zaveze, zlasti glede sofinanciranja infrastrukture. Morda bi bilo primerno spodbuditi uporabo teh mehanizmov pogojevanja, da bi lahko regio-

nalne in lokalne oblasti od držav članic zahtevale, da izpolnijo svoje zaveze.

V popoldanskem času so članice in člani sodelovali na okrogli mizi o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, ki jih zajema splošni strateški okvir. Na okrogli mizi so sodelovali Johannes HAHN, evropski komisar za regionalno politiko, László ANDOR, evropski komisar za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje, Catiuscia MARINI, predsednica dežele Umbrije, poročevalka Odbora regij za splošno uredbo, Wolfgang SCHUSTER, predsednik Sveta evropskih občin in regij (CEMR), župan Stuttgarta, Michelle SABAN, predsednica Skupščine evropskih regij (AER), podpredsednica regionalnega sveta Ile-de-France, Jean-Yves LE DRIAN, predsednik Konference obrobniških regij (CPMR), predsednik regionalnega sveta Bretanje, Karl-Heinz LAMBERTZ, predsednik Združenja evropskih obmejnih regij (AEBR), ministrski predsednik nemško govoreče skupnosti v Belgiji, Frank JENSEN, predsednik mreže Eurocities, župan Københavna (Danska) ter predstavniki komisije COTER.

Sestanek komisije EDUC

BARBARA HORVAT

V sredo, 23. novembra 2011, je v Bruslju potekala 11. seja komisije za izobraževanje, mladino, kulturo in raziskave (EDUC). Komisija je tokrat obravnavala mnenje o prihodnosti Evropske prestolnice kulture in mnenje o programu za posodobitev evropskih visokošolskih sistemov.

Odbor regij je pozdravil dejstvo, da Evropska komisija pripravlja nov pravni okvir za Evropsko prestolnico kulture (EPK) in da je v letih 2010 in 2011 organizirala spletno posvetovanje in javno razpravo, ter izrazil željo po sodelovanju pri posvetovanju. V mnenju so poudarili, da se je v mestih, ki jim je bil podeljen naziv EPK, močno okrepil kulturni sektor, nenehno pa se je povečeval tudi obseg kulturnega udejstvovanja, zlasti med mladimi. Opozorili so tudi na to, da lokalne in regionalne oblasti najboljše poznajo realnost in razmere v mestih, ki kandidirajo za EPK, zato so najbolj primerne za pomoč pri oblikovanju in izvajanju; poleg tega so v večini držav članic lokalne in regionalne oblasti neposredno odgovorne za ustrezno organizacijo in izvedbo kulturnih dogodkov in tako imajo bogato znanje in izkušnje, to pa lahko

pripomore k inovativnim in ustvarjalnim rešitvam. V mnenju priporočajo, da bi moral program EPK temeljiti na lokalni in regionalni kulturni sceni, kar pomeni, da je sodelovanje državljanov in nevladnih organizacij ključnega pomena; lokalno občinstvo se mora oblikovati z izobraževalnimi programi, participativnimi ukrepi in širjenjem ozaveščenosti o lokalnih in evropskih vprašanjih. V mnenju so zapisali priporočilo, da bi se instrument EPK uporabljal tudi po letu 2020 ter predlagali njegovo širitev predvsem v iskanje večplastne kulturne identitete/identitet Evropejcev. Odbor regij je podprl trenutni način dodeljevanja naziva EPK po sistemu rotacije, saj manjšim mestom in državam zagotavlja enakovredne možnosti za pridobitev naslova. V skladu s tem v mnenju pozivajo Evropsko komisijo, naj razmisli o tem, da bi države kandidatke povabila h gostovanju EPK na ta način, da jih vključi v sistem rotacije ali jim kako drugače omogoči sodelovanje. Ponovno so izrazili tudi željo, da ima OR v žiriji za izbor še naprej izvoljenega predstavnika.

Odbor regij je v svojem mnenju o programu za posodobitev evropskih viso-

košolskih sistemov izrazil strinjanje, da je treba izobraževanju in usposabljanju priznati osrednjo vlogo pri doseganju pametne, trajnostne in vključujoče rasti, zato odobrava program za posodobitev evropskih visokošolskih sistemov, v katerem Evropska komisija predstavlja najpomembnejše politične cilje reform v visokoškolskem izobraževanju. Komisija CDUC se je strinjala, da je treba povišati povprečno raven izobrazbe v Evropi, da bi mladim ponudili boljše možnosti za kakovostno zaposlitev in tako tudi zmanjševali brezposelnost, zlasti med mladimi. Odbor je izrazil bojazen, da bo s povišanjem šolnin večja tudi finančna ovira za dostop do visokošolskega študija, in sicer ravno v času, ko se mnogi študenti soočajo s posledicami finančne in gospodarske krize. V mnenju so izrazili prepričanje, da so lokalne in regionalne oblasti, ki imajo na splošno odlične stike z visokoškolskimi institucijami in trgom dela, najprimernejše za spodbujanje in vodenje dialoga med njima. Odbor regij se strinja s stališčem Evropske komisije, da so skupne naložbe v visokošolsko izobraževanje v Evropi na splošno prenizke, in priznava, da morajo ne le države članice ampak v mnogih primerih tudi regionalne oblasti prevzeti odgovornost za povečanje javnih naložb v visokošolsko izobraževanje. Odbor meni, da mora Evropska komisija zagotoviti, da varčevanje ne bo prizadelo sektorjev, ki so nujni za uresničevanje strategije Evropa 2020.

NALAS - izzivi ureditve neformalnih naselij

BARBARA HORVAT

Predstavniki delovne skupine za urbanistično planiranje pri NALAS (Mreža asociacij lokalnih oblasti jugovzhodne Evrope), katero gosti SOS, člani delovne skupine za urbanistično planiranje, financerji GIZ in ORF ter upravljavci z znanjem, so se sestali 24.11.2011 na predstavitvi Priročnika za urbanistično planiranje v JV Evropi, s posebnim ozirom na reševanje problematike neformalnih naselij na tem območju.

V organizaciji NALAS so prepoznali, da se je zaradi hitre rasti mest povečala potreba po zemljiščih, storitvah, kreditih in življenjskih priložnostih. Lokalne oblasti težko ostanejo v koraku s kompleksnostjo in obsegom teh potreb. Posledično so si ljudje morali pomagati sami, in sicer z različnimi vrstami neformalnih naselij, ki so se pojavila v vseh državah, kot opažajo združenja vseh trinajstih lokalnih oblasti JV Evrope, ki so sodelovala pri študiji. Tako je poudarek študije na najpogostejših oblikah neformalnih naselij, v okolici velikih mest. Priročnik posredno obravnava tudi druga vprašanja, kot so vključevanje Romov ali drugih skupin s posebnimi potrebami, in sicer s predlogi za odstranjevanje ovir za trajnostni razvoj mest, saj bo prav to koristilo vsem družbenim skupinam. Priročnik je osnovan na komparativni analizi bistvene zakonodaje na področju urbanističnega načrtovanja tako evropske kot neevropske in bo kmalu dostopen tudi v slovenskem prevodu.

V sklopu zaključne konference v Sarajevu je dne 25.11.2011 potekal tudi sestanek delovne skupine za urbanistično planiranje pri NALAS, v kateri zastopa Skupnost občin Slovenije novopečeni član Izidor Jerala iz Mestne občine Novo mesto. Predstavniki trinajstih držav so na sestanku razpravljali o prihodnem delovanju delovne skupine za urbanistično planiranje in možnih nadaljnjih projektih znotraj NALAS.

Projekt o dolžniškem financiranju občin v jugovzhodni Evropi zaključen

BARBARA HORVAT, MIHA MOHOR

Predstavniki SOS so se v času od 15. do 17. novembra udeležili seje koordinatorjev mreže NALAS in zaključne konference projekta Zadolževanja občin, ki je potekala v Bursi. V okviru projekta je bila narejena analiza trenda zadolževanja občin na področju JV Evrope. Namen projekta je bil izmenjati najboljše izkušnje v regiji jugovzhodne Evrope na področju dolžniškega financiranja in upravljanja kompleksnih investicijskih projektov in tako podpreti razvoj zmogljivosti tako razvitih kot manj razvitih lokalnih skupnosti. Na zaključni konferenci, katere se je udeležilo več kot 70 predstavnic in predstavnikov lokalnih oblasti jugovzhodne Evrope, je upravljavka z znanjem za mrežo NALAS pri SOS predstavila praktični del druge faze projekta, v sklopu katerega je SOS organizirala učno ekskurzijo v Reko in Opatijo. Predstavniki in predstavnice nekaterih slovenskih občin so tako lahko pridobili informacije o dolžniškem financiranju občinskih projektov s pomočjo izdajanja komunalnih obveznic.

Prepričani smo, da bo pripravljen priročnik podpora lokalnim skupnostim pri iskanju ustreznih rešitev za financiranje in implementacijo projektov investicijskih naložb tudi s politiko izboljšav na nacionalni ravni, za katere se zavzemajo združenja lokalnih oblasti. Rezultati projekta so bili zbrani v priročniku z naslovom Smernice in nedavne spremembe na področju zadolževanja občin v državah jugovzhodne Evrope, ki smo ga prevedli tudi v slovenski jezik. Priročnik bomo delili na raznih dogodkih v organizaciji SOS, lahko pa priročnik prevzamete tudi na sedežu Sekretariata SOS v Mariboru, na Partizanski 1. Priročnik je na voljo tudi v elektronski obliki na spletnih straneh Skupnosti občin Slovenije in NALASA.

Delovno srečanje SOS s hrvaškimi kolegi

SAŠA KEK

Predstavniki Sekretariata SOS so se v četrtek, 24. novembra, sestali s predstavniki Udruge gradova Republike Hrvatske v hrvaškem Svetem Martinu na Muri. Na dvodnevnem sestanku smo se podrobneje dogovorili za izvedbo aktivnosti LOCPART projekta, ki se bo kmalu pričel izvajati in smo ga že predstavili v prejšnji številki Časospisa. Projekt je sofinanciran iz programa Evropa za državljane.

Občine in mesta iz Slovenije in Hrvaške se bodo v okviru projektnih aktivnosti prvič srečale 27. januarja 2011 v Mariboru. V dopoldanskem času bo potekala konferenca in spoznavno druženje v predstavitvenem prostoru, kjer si bodo občine postavile predstavitvene kotičke. Vabljeni, da že sedaj razmislite, kako boste utrip vaše občine predstavili hrvaškemu kolegom. Verjetno ne bodo manjkale predstavitvene tiskovine, ki jih bodo lahko obiskovalci odnesli s seboj, lahko pa boste ponudili tudi okuse, vonje in spretnosti iz vaše občine, s kakšnimi tipičnimi prehrabnimi izdelki, vini, tradicionalnimi izdelki domače obrti ... Zainteresirani za morebitna partnerstva s poudarkom na gospodarstvu bodo predstavili vizije razvoja, poslovne cone ali glavne nosilce gospodarstva v občini (ne pozabite jih povabiti k sponzorskemu prispevku za njihovo promocijo, kar je lahko tudi v materialni obliki, da lahko obdarite vse zainteresirane obiskovalce). Enako bodo storile občine s hrvaške strani.

Na srečanju v Svetem Martinu je bilo govora še o drugih možnih izvedbah skupnih projektov in najpodrobneje izoblikovana je bila projektna ideja, ki smo jo poimenovali Projektna pisarna. Idej za skupne projekte je bilo veliko tudi na drugih področjih, energetske učinkovitosti, trajnostne prihodnosti, IKT, učinkovite uprave, lokalne samooskrbe in neodvisnosti ... Sicer pa smo ponovno ugotovili, da sta si naši asociaciji zelo podobni in, da je mogoče s sodelovanjem obeh maksimizirati učinke našega dela.

Konferenca pri projektu MEDEEA

MIHA MOHOR

V okviru projekta MEDEEA (Implementacija orodja EEA na področje mediterana) je bila organizirana konferenca na Kreti, kjer so se prvič srečale sodelujoče občine v projektu. Partnerji, ki so v večini energetske agencije, so k sodelovanju povabile vsaka po osem občin, ki bodo preizkusile revizijsko orodje EEA®. Revizijsko orodje občinam omogoči na enostaven in hiter način pregled nad energetske učinkovitostjo v občini ter pokaže področja, na katerih ima občina še neizkoriščene potencialne. Postopek uporabe orodja zahteva, da občine določijo energetske ekipo, ki z uporabo orodja analizira šest področji (regionalno planiranje, komunalna poslopja- naprave, oskrba-odstranjevanje, mobilnost, notranja organizacija, komunikacija-sodelovanje), na osnovi katerih občina ugotovi trenutno stanje energetske učinkovitosti v občini. Orodje EEA® uporablja več kot 100 lokalnih skupnosti v šestih državah. Prav tako je Evropska komisija prepoznala revizijsko orodje EEA® kot zelo učinkovito orodje in kot prvi korak lokalnih skupnosti pri podpisovanju Konvencije županov.

8. in 9. novembra so se prvič srečale slovenske občine, ki s Skupnostjo občin Slovenije sodelujejo pri projektu MEDEEA, z občinami iz regij drugih partnerjev. Na Kreti so se tako sestale z več kot 50 predstavniki lokalnih skupnosti iz sedmih držav (Grčije, Cipra, Malte, Italije, Španije, Portugalske in Slovenije), kjer so izmenjale izkušnje s področja energetske učinkovitosti. V sklopu konference so se prisotni seznanili s projektom MEDEEA, orodjem EEA® (European Energy Award) in kako orodje pomaga izboljšati energetske učinkovitost v občini. Svoje izkušnje z orodjem EEA® so predstavile italijanske občine, grške in španske občine pa so predstavile svoje izkušnje z energetskim planiranjem.

Izdaja komunalnih obveznic - dobre prakse iz Reke in Opatije

SAŠA KEK, BARBARA HORVAT

Kaj je obveznica?

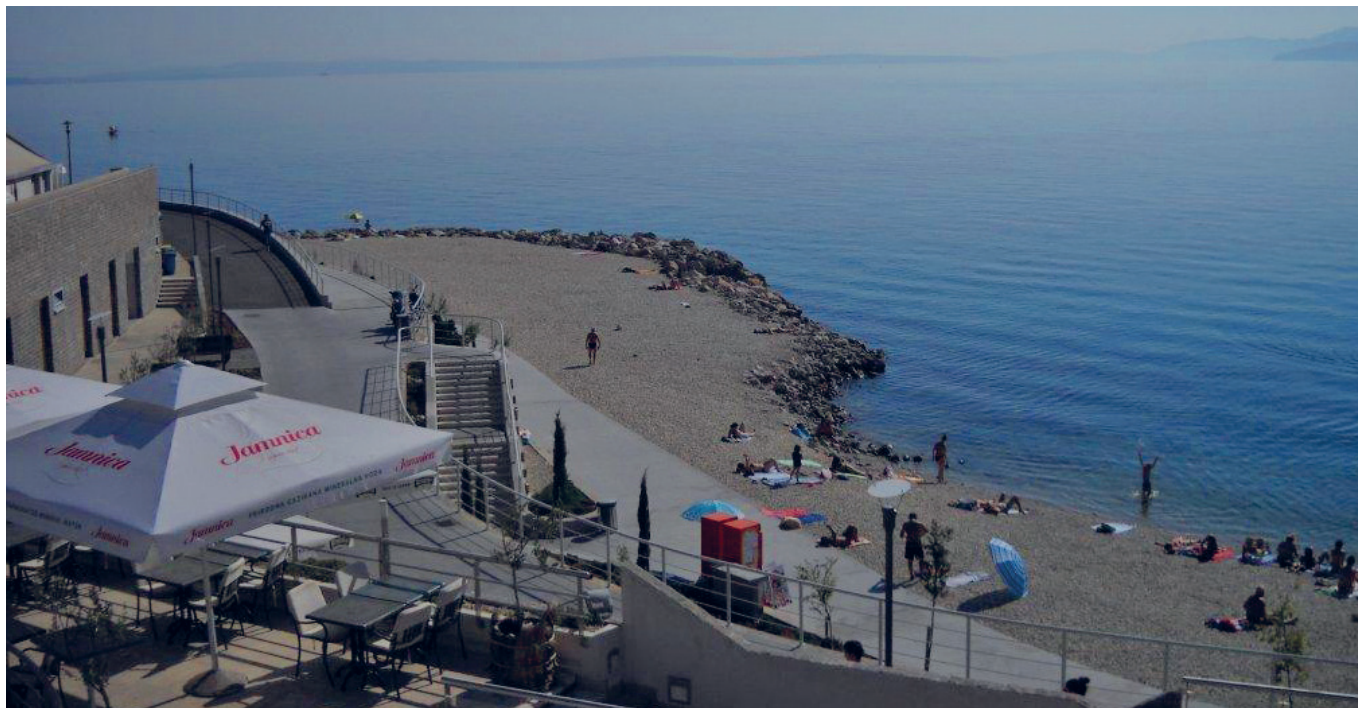
Obveznica je dolžniški vrednostni papir, pri katerem se izdajatelj obveznice obveže k izplačilu prihodnjega denarnega toka kupcu obveznice. Ob zapadlosti oziroma roku dospelja obveznice mu bo izplačal glavnico (tj. njeno nominalno vrednost), v obdobju med izdajo in dospeljem (ročnost) pa tudi obresti (kupone) kot nadomestilo za posojena sredstva. Način vračila glavnice in obresti je različen, saj se lahko glavnico vrača sproti (anuitetno) ali

ob zapadlosti dolga. Obresti se lahko plačuje v nespremenljivem znesku ali pa se veže njihovo višino na inflacijo ali tujo valuto. Izdajatelji plačujejo obresti letno ali polletno (ob zapadlosti kupona). Cene obveznic se gibljejo bolj predvidljivo od cen delnic in prinašajo običajno nekoliko nižji donos. Izdajatelji obveznic so lahko podjetja, banke, občine, država. Občinske ali komunalne obveznice lahko izdajajo javnopravne institucije (različne enote, okraji, občine, mesta, javne ustanove, javna podjetja itd.), centralna

Reka, drugo največje mesto Hrvaške z okoli 250 000 prebivalci, je leta 2006 izdala obveznice, ki so bile za nakup dostopne občanom, z veliko medijsko promocijo (letak za občane) in velikim odzivom občanov. S sredstvi so obnovili in dogradili kompleks bazenov na Kantridi.

vlada pa ne jamči za vračilo dolga in plačilo obresti. Obveznice imajo različno zapadlost: od 2 pa tudi do 20 let ali več. Donos obveznice je enak vsoti obresti, ki jih ta prinaša, in kapitalskega dobička, ustvarjenega z obveznico.

Pomembna značilnost obveznice je njen rok do dospelja. To je datum v prihodnosti, za katerega se je dolжник obvezal, da bo izpolnil zahteve iz obveznice in upniku vrnil nominalno vrednost. Cena obveznice je odvisna od gibanja tržnih obrestnih mer. Nje-

na cena se giblje v nasprotni meri, kot se giblje tržna obrestna mera. Zakaj je tako? Vrednost obveznice je enaka diskontirani vrednosti pričakovanih denarnih tokov. Dvig obrestnih mer torej zmanjša sedanjo vrednost prihodnjih denarnih tokov, zaradi česar cena obveznice pade. Obratno ima padec obrestnih mer za posledico dvig cene obveznice. Dolgoročne obveznice so bolj občutljive na spremembe v obrestnih merah kot kratkoročne obveznice. Ob daljšanju ročnosti obveznic elastičnost cene glede na obrestno mero narašča s padajočo stopnjo. Tveganje spremembe obrestnih mer je obratno sorazmerno povezano s kuponsko obrestno mero obveznice. Višja kot je kuponska obrestna mera, manjše je tveganje glede sprememb obrestnih mer. Cena obveznice je torej odvisna od pričakovanih denarnih tokov in od zahtevane stopnje donosa. Pričakovani denarni tokovi so določeni z amortizacijskim načrtom obveznice in kreditnim tveganjem. Kreditno tveganje je tveganje, da izdajatelj obveznice ne bo

mogel oziroma hotel izplačati obresti in/ali glavnice.

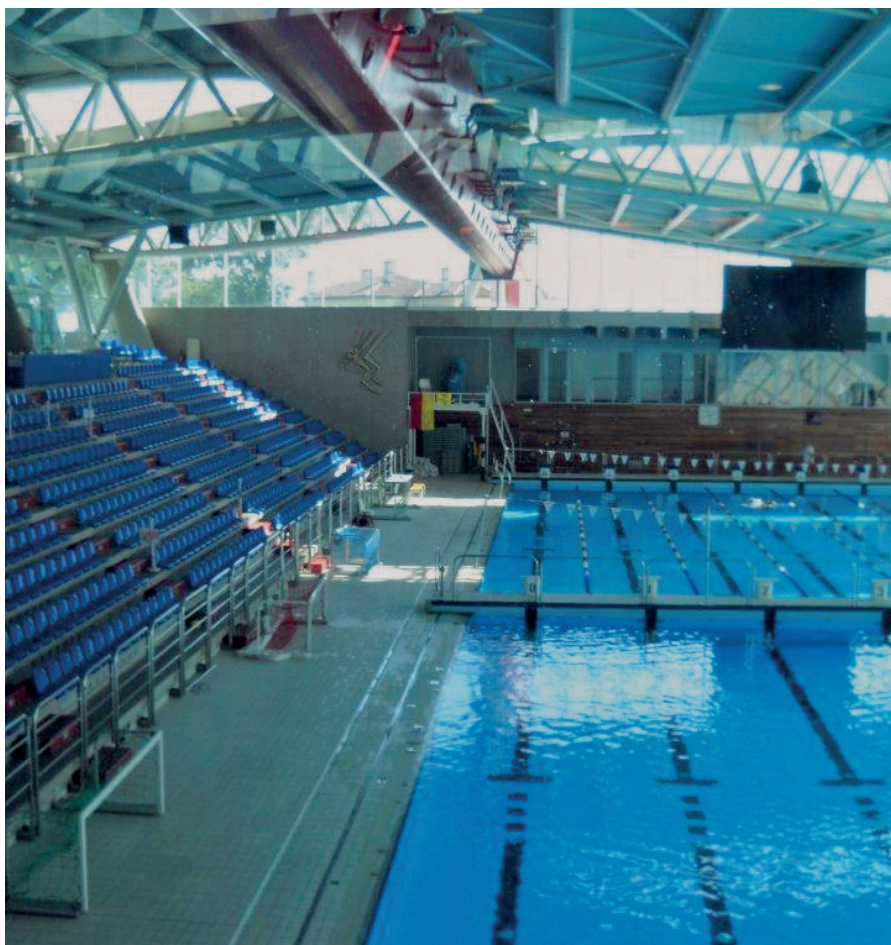
Izdaja komunalnih obveznic - Reka

Skupnost občin Slovenije je v okviru projekta »Local borrowing« mreže NALAS organizirala učno ekskurzijo za zainteresirane občine v hrvaški mesti Reko in Opatijo, 6. in 7. oktobra 2011. Obe mesti sta izdali občinske obveznice, vendar sta modela izdaje bila drugačna. Ekskurzije so se udeležili Ksenija Kovač (Občina Benedikt), Franc Vrabl in Viljem Mar (Občina Dornava), Vida Štucin iz MO Nova Gorica, župan in podžupan Radelj ob Dravi Alan Bukovnik in Robert Potnik, župan Selnice ob Dravi Jurij Lep ter Saša Kek in Barbara Horvat iz sekretariata SOS.

Reka, drugo največje mesto Hrvaške z okoli 250 000 prebivalci, je leta 2006 izdala obveznice, ki so bile za nakup dostopne občanom, z veliko medijsko promocijo (letak za občane) in velikim

odzivom občanov. S sredstvi so obnovili in dogradili kompleks bazenov na Kantridi, ki smo jih v sklopu ekskurzije tudi obiskali. Reški finančni svetovalec župana Ante Mađerić je v predstavitvi njihove izkušnje izpostavil predvsem dvig ozaveščenosti občanov o projektu in pripadnost mestu ter politično pozitivno klimo, ki so jo dosegli z izdajo obveznic. Mesto se je pojavilo na trgu vrednostnih papirjev, občani so projekt prenove bazenov vzeli za svojega in z nakupom obveznic izkazali pripadnost mestu. Mađerić je med drugim povedal, da bi bil najem kredita cenejši, vendar se na ta način v danem trenutku niso mogli zadolžiti. Ante Mađerić je poudaril, da je priprava projekta izdaje komunalnih obveznic precej zahtevna, saj je najprej potrebno pridobiti vsa interna dovoljenja za izdajo obveznic, skleniti dogovor, definirati projektno skupino in vlogo vsakega posameznika v njej, velikega pomena pa je tudi določitev natančnega časovnega načrta za projekt. Nato je soglasje k projektu podalo Ministrstvo za finance Republike Hrvaške. Po tem so preko javnega natečaja izbrali banko, ki jim je dala najboljšo ponudbo. Skupaj so pripravili prospekt z obširno analizo tržišča in povpraševanja, pristopili pa so tudi k sestankom s potencialnimi investitorji, za namene katerih so izdelali tudi prezentacije. Šele nato so se dogovorili o višini cene izdajanja obveznice po dogovorjeni metodologiji, alokaciji, izdaji samih obveznic in kotaciji na borzi. Celoten postopek je trajal okvirno 9 tednov in ožjo delovno skupino 10 ljudi.

V Reki so se odločili za izdajo amortizacijskih evroobveznic v treh tranšah med leti 2009-2013, v skupni višini 24.574.513,00 EUR, s plačevanjem obresti na 6 mesecev in plačilom 5% glavnice, v obdobju 2013-2015 pa 10% glavnice. Za prvih šest mesecev so se dogovorili za odlog plačila obresti na glavnico, naslednjih 8 mesecev so obresti znašale 5% skupne glavnice, zadnjih 6 mesecev pa 10%. Prednosti amortizacijske obveznice so v nižji obrestni meri, manjši osnovi ter dodatni varnosti izdajateljev. Obveznice so prvič kotirale na Zagrebški borzi 18.7.2006, druga tranša 17.5.2007 in tretja tranša 1.4.2008. V obveznice so investirale banke (49,3%), pokojninski

skladi (28,5%), zavarovalnice 12,3%, tuji investitorji 7,3%, investicijski fondi 1,4% ter 1% fizične osebe. Predvsem slednje je občina prepoznala kot še posebej dragocene, saj so na tak način ne samo prebivalci Reke, pač pa tudi okoliških občin, aktivno sodelovali pri oblikovanju svojega življenjskega okolja in občini izkazali pripadnost, pa tudi če samo s simboličnim nakupom obveznice po 1 EUR.

Dobre izkušnje Občine Opatija

Področje dolžniškega financiranja je na Hrvaškem zakonsko urejeno podobno kot v Sloveniji. Občina za zadolževanje potrebuje soglasje občinskega sveta in države. Lokalna skupnost se lahko zadolži do 20 odstotkov, medtem ko se novoustanovljene občine ne smejo zadolževati. Možni viri financiranja so direktno zadolževanje občine, zadolževanje občinskega podjetja ali razvojne pomoči Hrvaške banke za razvoj.

V Opatiji so leta 1997 kot 1. mesto od 129 na Hrvaškem izdali obveznice za namen financiranja rekonstrukcije in izgradnje vodovodne mreže in zbiralnikov. Odločili so se za izdajo amortizacijskih anuitetnih (polletnih) komunalnih obveznic s časom dospelja 4 leta in 8,5 % letno fiksno obrestno mero. Medijsko izdaje niso izpostavljali in za razliko od Reke obveznic niso mogli kupiti občani. Izvedli so razpis za pridobitev 3 ponudb za agenta, ki je našel investitorja. Celotni sveženj je kupilo podjetje, ki je bilo glavni investitor. Izkupiček izdaje komunalnih obveznic je znašal 13.700 HRK, kar je pokrilo le del investicije v komunalno omrežje.

Obe mesti sta predstavili tudi model posrednega zadolževanja preko javnih podjetij, ki sta bili ustanovljeni s strani mest. Reško trgovsko podjetje Rijeka promet je npr. izdalo korporativne obveznice za izgradnjo in obnovo manjkajoče cestne infrastrukture v Reki. V Opatiji so nam predstavili model financiranja izgradnje nove športne dvorane in na dan našega obiska so tudi podpisali pogodbo z izvajalci. Pred odločitvijo za način zadolževanja občine so natančno analizirali ali je smotrnejše, da se zadolži občina ali pa,

da se zadolži občinsko podjetje. Ker za zadolževanje občinskega podjetja ni potrebno soglasje države in je strošek investicije manjši, so se odločili, da je primernejše, da se zadolži občinsko podjetje. Za ta namen so izdelali investicijsko študijo ter projektno dokumentacijo ter izvedli javni natečaj za iskanje investitorja. Investicija v športno dvorano je znašala 70 mio. HRK.

Devetim udeležencem ekskurzije je iz projektnih sredstev Skupnost občin Slovenije krila stroške prevoza, namestitve in hrane. Ekskurzijo je Skupnost občin Slovenije organizirala kot partnerica pri drugem delu projekta Mreže lokalnih asociacij jugovzhodne Evrope (NALAS) »Local borrowing« oz. Občinsko zadolževanje s prijaznim sodelovanjem GIZ.

Dobrovnik - občina zelenih naravnih energij

MARJAN KARDINAR
ŽUPAN

Deželo ob Muri zaznamuje panonska ravnica in vinorodni griči, dobri ljudje, značilna kulinarika, povezana s kulturno dediščino. Že nekaj let govorimo o statističnih ali razvojnih regijah, samo uzakoniti teh pokrajine ne moremo. Z zakonom o Pomurju nam je bilo dano upanje, vendar še daleč premalo.

Vsi, ki prihajajo v naše okolje, bodisi kot turisti, poslovneži ali naključni obiskovalci, so nad našo »neokrnjeno« naravo navdušeni. Ravno ta navidezna nerazvitost in delno neokrnjena narava nam lahko daje nove razvojne možnosti.

Občina Dobrovnik se je v zadnjih 13 letih le delno rešila primeža vsakdanjega razmišljanja o nerazvitosti. Odločili smo se za svojo pot razvoja, ki je bila na začetku zelo težka, vendar danes lahko govorimo, da smo ena od redkih občin, ki je zaznala in že delno izkorišča naravne danosti, s tem pa tudi državna in evropska sredstva.

Znano je, da celotno Pomurje leži na bazenu geotermalne vode. Izkoriščanje geotermalne energije je bil prvi projekt v letu 2000, kjer smo naredili program, kako izkoristiti geotermalno energijo v gospo-

darstvu, turizmu in daljinskem ogrevanju javnih objektov. Danes se geotermalna voda že izkorišča za ogrevanje rastlinjakov in proizvodnjo orhidej, ki pa postaja poleg gospodarske panoge tudi zanimiva turistična destinacija.

Pridobivanje električne energije v Sloveniji ima v javnosti različna razmišljanja. V Občini Dobrovnik smo v KPC - kmetijsko-poslovni coni v prostorskih planih zagotovili možnost izgradnje energetskih objektov. Danes je že zgrajena ena od najsodobnejših bioplinarn v Sloveniji. Pomembno je poudariti, da je v obeh projektih vloženega večino domačega znanja in domačega kapitala.

Prekmurje je po zadnjih meteoroloških podatkih eno od najbolj osončenih območij. Zato je samo po sebi umevno, da so sončne elektrarne v naši občini že prisotne na enem objektu (Zdravstvena postaja in lekarna), v nadaljevanju planiramo še na ostalih javnih objektih.

Izkoriščanje lesne mase je za našo občino tudi zanimivo, saj se po zadnjih podatkih zaraščanje povečuje. Z uvedbo komasaci-

je bomo izpolnili program Ministrstva za kmetijstvo, vezano na ohranjanje oziroma povečanje kmetijskih površin. V planu imamo krčenje zaraščenih površin, istočasno pa obnova gozdnih površin, kar nam daje surovino za pridobivanje toplotne energije tudi iz lesne mase.

Občina Dobrovnik je skupaj s partnerji Ocean Orchids in Bioplinarna Gjerkeš pripravlja projekt daljinskega ogrevanja gospodarskih in javnih objektov, v katerem bomo izkoriščali vse naravne zelene energije na ta način, da jih bomo združili in skupaj racionalno izkoriščali. Po neuradnih podatkih že sedaj občina proizvaja več energije, kot je porabi. Takšen način pristopa k programu izkoriščanja vseh naravnih energij vzpodbuja tudi pozitiven odnos do okolja, zagotavlja urejenost kraja in dvig samozavesti prebivalstva.

Splošna urejenost občine se zagotavlja tudi z organiziranimi odvozi komunalnih odpadkov, postavitvijo ekoloških otokov, vsakoletne očiščevalne akcije, akcije zbiranja kosovnih odpadkov in nevarnih snovi. Ureja se zbirni center za celotno občino pri čistilni napravi, kjer bo vsaj enkrat tedensko cel dan omogočen občanom prevzem ostalih komunalnih odpadkov. S tem se bo zmanjšala tudi možnost odlaganja smeti ob cestah, javnih poteh, zmanjšala se bodo divja odlagališča. Potrebno je poudariti, da imamo dva romska zaselka, ki pa sta tudi primerno urejen.

Končni cilj projekta uvajanja zelenih energij je prenašanje dobrih praks skozi izobraževalnega, taborniškega in mladinskega centra, ki bo omogočil vsem, da se spoznavajo s temi programi. S tem bomo združili poslovnost-podjetništvo-proizvodnjo z izobraževanjem in na koncu povezali z »zelenim« turizmom.

Povezani za prihodnost

ANDREJA PAVLIN

MLADINSKA MREŽA MAMA

Zavod Mladinska mreža MaMa je organizacija, ki združuje in zastopa organizacije, ki opravljajo dejavnosti mladinskih centrov ali delujejo na področju mladinskega dela v Sloveniji za namene podpore mladim in njihovega kakovostnejšega preživljanja prostega časa ter boljšega življenja v družbi. Mladinska mreža MaMa trenutno združuje 38 organizacij članic.

Mladinski center je organizacija, ki deluje v lokalni skupnosti z namenom, da zagotavlja mladim asociativne načine druženja, spodbuja participacijo, prostovoljne aktivnosti in neformalno izobraževanje mladih, prispeva k socialni povezanosti in družbeni integraciji mladih, uveljavlja mobilnost in mednarodno povezovanje mladih, zagotavlja informiranost mladih in avtonomni mladinski prostor.

V Zavodu Mladinska mreža MaMa smo v sklopu Evropskega leta prostovoljstva pripravili projekt Občinski uslužbenci in mladi skupaj na delu, ki smo ga izvedli skupaj s svojimi članicami in ga je sofinanciralo tudi Ministrstvo za javno upravo.

V projektu smo povezali občinske uslužbence in mlade, ki so bili skupaj vključeni v prostovoljne aktivnosti mladinskega centra v njihovi občini.

Najprej so se občinski uslužbenci in mladi spoznali na uvodnih srečanjih v Celju, Kočevju, Litiji, Mariboru, Novem mestu, Novi Gorici, Slovenskih Konjicah, Šentjurju in Zagorju ob Savi, kjer so se dogovorili o poteku skupnega dela. Na srečanjih je sodelovalo 137 udeležencev, od tega 24 občinskih uslužbencev. Do oktobra so potem skupaj delali v aktivnostih mladinskega centra, se spoznavali in si izmenjavali izkušnje ter poglede. V prostovoljnem delu je skupno sodelovalo 20 občinskih uslužbencev, skupno je bilo opravljenih 123 prostovoljnih ur.

Projekt smo zaključili skozi srečanja na lokalni ravni, kjer je skupno sodelovalo 93 udeležencev, od tega 26 občinskih uslužbencev.

V novembru pa smo pripravili zaključno nacionalno srečanje, kjer se je skupno zbralo petdeset mladih, predstavnikov mladinskih centrov in predstavnikov občin. Zbrani so poudarili željo po nadaljnjem sodelovanju in po podobnih projektih, saj je projekt prinesel konkretne rezultate.

Projekt je tako skozi skupno prostovoljno delo povezal občinske uslužbence in mlade prostovoljce. Povečal

je razumevanje delovanja mladih in organizacij mladinskega sektorja in ustvaril številne povezave med mladimi in občinskimi uslužbenci.

Občinskim uslužbencem je ponudil priložnost, da se bolje seznani s problemi in ovirami, s katerimi se srečujejo mladi in organizacije v njihovem okolju.

Mladi so uslužbencem predstavili svoje poglede na mladinsko politiko ter skozi skupno delo izmenjali znanja in izkušnje.

Za kar nekaj uslužbencev je bila delo prostovoljca nova izkušnja in so tako spoznali pomen in koristi prostovoljstva za skupnost. Nekateri uslužbenci pa so tudi že do sedaj aktivni v prostovoljstvu, tako da jim je sodelovanje v našem projektu to izkušnjo še nadgradilo. Vzpostavilo se je tudi medsebojno informiranje mladih in občin o dogodkih pomembnih za obe strani ter skupne delovne ekip za načrtovanje dogodkov v skupnosti.

Veseli nas, da smo ustvarili podlago za nastanek novega razvojnega modela, ki temelji na sodelovanju različnih institucij in skupin, načrtujemo, da bomo mlade povezovali tudi z drugimi družbenimi skupinami. Upamo, da bomo prihodnje leto v nadgradnjo projekta uspešno vključili tudi predstavnike gospodarstva.

Skupaj s svojimi članicami bomo še naprej spodbujali prostovoljstvo mladih in celotnih lokalnih skupnosti. Ocenjujemo namreč, da prostovoljstvo pomembno prispeva k večanju kompetenc in samozvesti mladih. Hkrati pa se lahko skozi prostovoljno delo v skupnosti naredi veliko dobrega in spodbuja sodelovanje.

Mladinska mreža MaMa si bo tako v nadaljevanju še naprej prizadevala, da se okrepijo sodelovanja, ki so pomembna za razvoj mladine, in da se mlade prepozna kot pomemben element delovanja vsake lokalne skupnosti.

Vabljeni tudi k prebiranju publikacije projekta na naši spletni strani:

<http://www.mreza-mama.si/aktivnosti/146>

Akcija odstranjevanja ambrozije

ZALA STROJIN BOŽIČ

FOTO: ZALA STROJIM BOŽIČ

Slika 1: Pelinolistna ambrozija

Pelinolistna ambrozija (*Ambrosia artemisiifolia*) je tujerodna invazivna rastlina, ki jo je potrebno zatirati predvsem zaradi povzročanja inhalacijskih alergij, povzroča pa tudi dodatne stroške v kmetijstvu in veliko gospodarsko škodo.

Informacije o njej so se začele širiti predvsem po letu 2010, ko je v veljavo stopil predpis o njenem obveznem odstranjevanju (Odredba o ukrepih za zatiranje škodljivih rastlin iz rodu *Ambrosia* (Ur. l. RS, št. 63/10)). V skladu s predpisom so namreč odstranjevanje rastline dolžni izvesti lastniki zemljišč na svoje stroške. Žal pa praksa kaže, da večina ljudi še vedno ne ve kako ambrozijo prepoznati in ustrezno odstraniti.

Eden izmed prvih korakov boja proti ambroziji je torej tudi izobraževanje o značilnostih in načinih odstranjevanja rastline. Predstavniki mestne uprave, mestnega inšpektorata, Komunalnega podjetja Ljubljana in Cestnega podjetja Ljubljana smo ga bili deležni novembra 2010, ko je Ministrstvo za okolje in prostor RS organiziralo v Mestni hiši prvega iz ciklusa delavnic za občinske uprave in komunalna podjetja. Osvojen znanje uspešno širimo naprej. Ker smo v letu 2011 s strani dveh četrtnih skupnosti prejeli več pobud za akcijo odstranjevanja ambrozije, smo se povezali z Biotehniško fakulteto Univerze v Ljubljani, Oddelkom za biologijo in najprej za obe četrtni skupnosti in turistična društva z njunih območij organizirali izobraževanje na temo škodljivosti in odstranjevanja škodljivih rastlin iz rodu *Ambrosia* (izobraževanje je vključevalo tudi ogled rastišča in prepoznavanje rastline na terenu),

nato pa tudi sodelovali pri samem odstranjevanju rastline.

Prvo širše zastavljeno ozaveščevalno in odstranjevalno akcijo, ki je potekala 10.9.2011, je organiziralo Turistično društvo Ljubljana Trnovo v sodelovanju s Četrtno skupnostjo Trnovo in Mestno občino Ljubljana. Akcija se je začela z zborom pod Prulskim mostom (na ladjici Barjanka) in krajšim predavanjem dr. Simone Strgulc Krajšek iz Biotehniške fakultete, Oddelka za biologijo. Izobraževalnega dela akcije se je udeležilo več kot 70 občanov, svetnikov Četrtnih skupnosti in članov različnih turističnih društev v Mestni občini Ljubljana. Ogleđ rastišča in odstranjevanje ambrozije iz parcele v lasti Mestne občine Ljubljana, ob ulici Pot na Rakovo jelšo je potekalo dobro uro, izpuljene rastline so bile nato zložene v vreče in ustrezno odstranjene. Večina udeležencev akcije pa je odšla domov tudi z novo majico z natisnjanim sloganom AMBROZIJA NE.

Drugo akcijo odstranjevanja pelinolistne ambrozije je organiziralo Turistično društvo Zalog v soboto, 17.9.2011. Tudi ta akcija je vključevala terensko predavanje, praktično prepoznavanje ter seveda odstranjevanje. Kljub skromni udeležbi (11 oseb) pa nam je udeležencem uspelo iz območja med progo in tirom papirnice Vevče in Zaloško cesto uspešno odstraniti številna rastišča ambrozije. Vsi udeleženci smo prejeli tudi obsežno publikacijo na temo zatiranja in preprečevanja širjenja pelinolistne ambrozije (<http://www.furs.si/svn/zvr/POSNadzori/Ambrosia/U%C5%A1hresconavodila.pdf>) ter krajšo publikacijo na temo tujerodnih invazivnih rastlin (http://www.tujerodne-vrste.info/publikacije/Tujerodne_vrste.pdf).

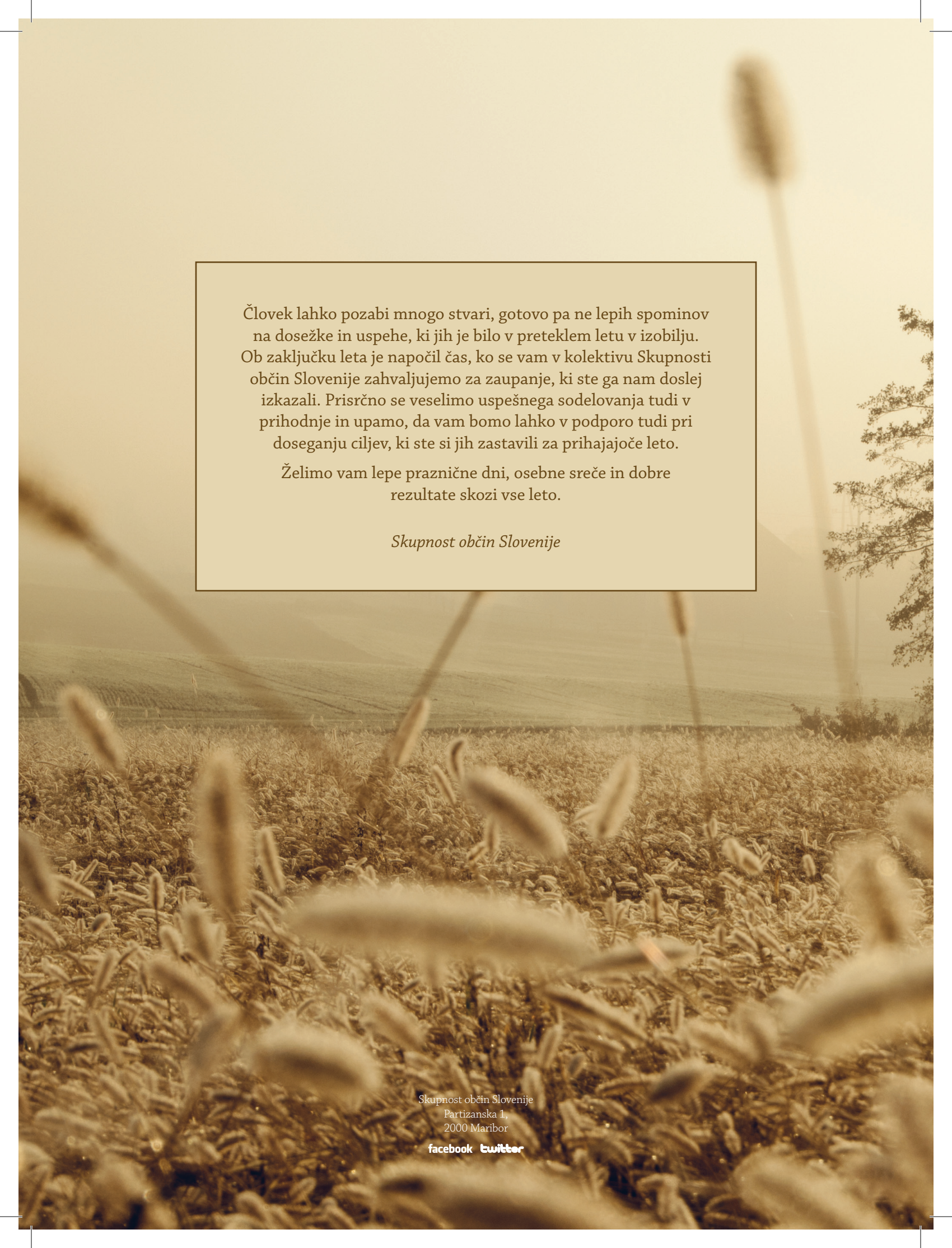
Z izobraževanjem predstavnikov četrtnih skupnosti in zainteresiranih društev ter udeležbo v delovnih akcijah bomo nadaljevali tudi v prihodnjem letu. Že v letošnjem letu pa smo naročili popis rastišč škodljivih rastlin iz rodu *Ambrosia* na izbranih območjih mesta Ljubljana, na osnovi katerega bomo prihodnje leto izvedli popis rastišč ambrozije na celotnem urbaniziranem območju mesta Ljubljana in se seveda nato ustrezno lotili tudi odstranjevanja.

Slika 2: Udeleženci akcije odstranjevanja ambrozije 10.9.2011

Slika 3: Udeleženci akcije odstranjevanja ambrozije 17.9.2011

Človek lahko pozabi mnogo stvari, gotovo pa ne lepih spominov na dosežke in uspehe, ki jih je bilo v preteklem letu v izobilju. Ob zaključku leta je napočil čas, ko se vam v kolektivu Skupnosti občin Slovenije zahvaljujemo za zaupanje, ki ste ga nam doslej izkazali. Prisrčno se veselimo uspešnega sodelovanja tudi v prihodnje in upamo, da vam bomo lahko v podporo tudi pri doseganju ciljev, ki ste si jih zastavili za prihajajoče leto.

Želimo vam lepe praznične dni, osebne sreče in dobre rezultate skozi vse leto.

Skupnost občin Slovenije

Skupnost občin Slovenije
Partizanska 1,
2000 Maribor

facebook twitter